

**P
O
R
A
D
C
A**

1-2

**VEREJNÉ
OBSTARÁVANIE**
s komentárom

2021
26. ročník

■ **Exekučný poriadok
s komentárom**

Jednou z kľúčových zmien v zákone o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti bolo zriadenie výlučnej kauzálnej príslušnosti jediného exekučného súdu v Slovenskej republike pre všetky exekučné konania, a to Okresného súdu Banská Bystrica. Zriadením výlučnej kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica by sa podporila špecializácia a kvalifikácia sudcov a ostatných zamestnancov súdu, a tým sa aj zrýchlilo vybavovanie exekučných vecí. Okrem tejto skutočnosti sa zabezpečila rýchlosť samotného exekučného konania, rýchlejšia vymožiteľnosť práva, čo zabezpečila elektronizácia procesu podávania návrhu na vykonanie exekúcie priamo na súd. Návrh na vykonanie exekúcie musí byť autorizovaný zarúčeným elektronickým podpisom, inak sa naň neprihliada. Ak oprávnený nemá aktivovanú elektronickú schránku, môže návrh na vykonanie exekúcie podať prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora.

K zrýchleniu exekučného konania prispela aj skutočnosť, že exekútor dostane od „exekučného súdu“ poverenie na vykonanie exekúcie priamo.

Prijatím novely bol zavedený aj princíp paušálnych nákladov, čo podporilo princíp právnej istoty nielen pre dlžníka, ale aj pre veriteľa, nakoľko zavedením daného princípu je pre dlžníka, ako aj veriteľa jednoduchšie a transparentnejšie predvídať náklady exekučného konania.

Legislatíva

3 **Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní s komentárom**

ING. JURAJ ZACHAR

Cieľom verejného obstarávania je úsporné nakladanie s prostriedkami zo štátneho rozpočtu, nakoľko na chod jednotlivých úradov a organizácií, ktoré sú napojené na štátny rozpočet, sú každoročne vynakladané nemalé finančné prostriedky. Preto je nevyhnutné, aby sa zabránilo ich zbytočnému a nadmernému odčerpávaniu a ich prípadnému zneužívaniu. Verejné obstarávanie sú pravidlá a postupy podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní, ktorými sa zadávajú zákazky, koncesie a súťaže návrhov.

Pri verejnom obstarávaní sa uplatňujú princípy rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti ako aj princíp proporcionality, princíp hospodárnosti a efektívnosti.

V prípade verejného obstarávania ide o prísne formalizovaný proces výberu najvhodnejšieho hospodárskeho subjektu, ktorý predložil pre (verejného) obstarávateľa najlepšiu ponuku, s ktorým (verejný) obstarávateľ uzavrie zmluvu, koncesnú zmluvu, resp. rámcovú dohodu, čiže kontraktáciu, a napokon aj obmedzuje (verejného) obstarávateľa, pokiaľ ide o definovanie zmluvných podmienok a ich plnenie.

Význam uskutočňovania verejných obstarávaní by mal spočívať predovšetkým v zvyšovaní efektívnosti a transparentnosti verejných výdavkov, umožňovaní účasti širšieho spektra hospodárskych subjektov na verejnom obstarávaní, podpore hospodárskej súťaže, voľného pohybu tovarov a služieb atď.

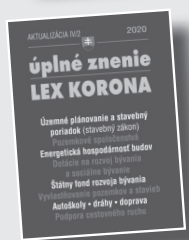
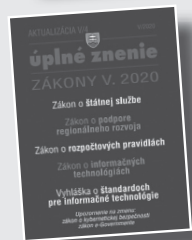
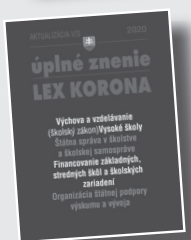
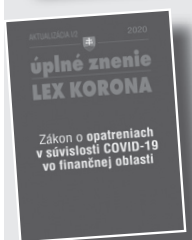
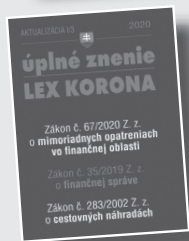
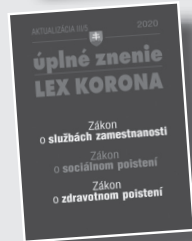
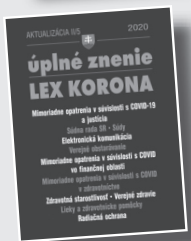
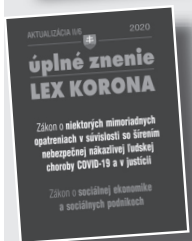
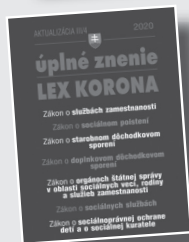
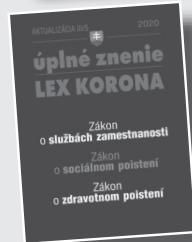
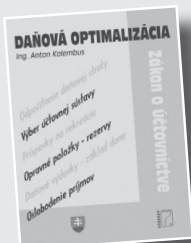
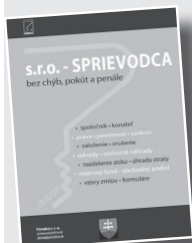
V ročníku 2021 pripravujeme

- **Zákon o živnostenskom podnikaní s komentárom**
- **Zákonník práce s komentárom**
- **Zákon o dani z pridanej hodnoty s komentárom**
- **Zákon o dani z príjmov s komentárom**

YDAVATELSTVO
PORADCA
radí, rieši problémy
vydáva publikácie

novinky vydavateľstva **PORADCA**

Objednávajúte telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300, mailom: abos@poradca.sk, www.poradca.sk

**VYDAVATEĽSTVO
PORADCA**
radí, rieši problémy
vydáva publikácie

PORADCA?
DUO?
bez chýb, pokút a penále

1000
riešení

100 OTÁZOK
ODPOVEDÍ

ZÁKONY
po novelách
úplné znenie

AKTUALIZÁCIE
úplné znenia zákonov
po posledných novelách

Zákon o verejnom obstarávaní

Zákon č. 345/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní
s komentárom

Ing. Juraj Zachar

V súvislosti so šírením vírusu COVID-19 upozorňujeme na skutočnosť, že otváranie ponúk je možné v systéme eZakazky zabezpečiť aj prostredníctvom „on line“ sprístupnenia ponúk uchádzačom. Systém eZakazky spĺňa požiadavky podľa § 20 zákona o verejnom obstarávaní (t. j. zabezpečuje integritu predložených ponúk).

Elektronický nástroj eZakazky umožňuje plne elektronickú komunikáciu pri zriadení a prevádzke dynamických nákupných systémov (DNS) podľa zákona o verejnom obstarávaní. Po zriadení DNS elektronický nástroj umožňuje zadávanie konkrétnych zákaziek, s prehľadným zobrazením uskutočnených zákaziek vrátane aktualizácie celkovej hodnoty DNS.

Úvod

Reforma verejného obstarávania

Verejné obstarávanie sú nákupy práce, tovaru alebo služieb od podnikov uskutočňované verejnými orgánmi (napríklad ministerstvo alebo miestny orgán), ktoré tieto podniky vyberajú. Môže ísť napríklad o stavebné práce na štátnej škole, nákup nábytku pre ministerstvo, upratovacie služby pre železničnú stanicu.

Pravidlá Európskej únie o verejnom obstarávaní, ktoré boli v platnosti pred rokom 2015, boli ešte z roku 2004. Tieto pravidlá slúžili na vykonávanie zásad a slobôd zakotvených v základných zmluvách Európskej únie. Ich účelom bolo zabezpečiť transparentnosť a otvorenosť postupov verejného obstarávania a umožniť všetkým podnikom v Európskej únii ponúknuť svoje služby a tovary na celom území Únie. Z dôvodu hospodárskeho, sociálneho a politického vývoja a rozpočtových obmedzení bolo potrebné reformovať tieto pravidlá jednak preto, aby sa zjednodušili a zefektívnil pre verejných obstarávateľov aj pre podniky, a takisto preto, aby v rámci rešpektovania zásad transparentnosti a hospodárskej súťaže bolo verejné obstarávanie možné za najvýhodnejších podmienok.

Reforma verejného obstarávania priniesla

- **Nové pravidlá, ktoré zjednodušili a spružnili postupy verejného obstarávania**, čo prináša výhody najmä verejným obstarávateľom, ako podnikom:
 - verejní obstarávatelia majú oveľa viac možností vyjednať podmienky obstarávania s podnikmi, čo im umožňuje získať služby, ktoré lepšie vyhovujú ich potrebám,
 - skrátili sa minimálne termíny obstarávania,
 - regionálne a miestne orgány majú po reforme oveľa menej povinností týkajúcich sa zverejňovania a po dohode so zúčastnenými podnikmi môžu určiť lehoty jednotlivých etáp postupu verejného obstarávania – napríklad lehoty na predkladanie ponúk,
 - iba podnik, ktorý je v súťaži vybraný, musí predložiť úplnú dokumentáciu, ktorá potvrdí, že spĺňa podmienky príslušného verejného obstarávania. Na

účasť vo verejnom obstarávaní stačí predložiť čestné prehlásenie o dodržaní týchto podmienok. Týmto sa výrazne znížil objem dokumentov požadovaných na výber podnikov,

- aby sa ešte viac znížili administratívne nároky v súvislosti s verejným obstarávaním, komunikácia prebieha výlučne v elektronickej forme a nie klasickou poštou, ako tomu bolo do roku 2015.
- **Verejné obstarávanie sa stáva nástrojom politickej stratégie** - verejné obstarávanie vďaka novým pravidlám prispieva k realizácii environmentálnych politík, k sociálnemu začleneniu a k inováciám na strane verejných obstarávateľov:
 - verejné orgány môžu vyberať podľa najlepších nákladov na životný cyklus ponúkaných tovarov, pričom rovnako to platí o výrobnom procese pri prácach, službách a dodávke tovaru – pri výbere podniku môže rozhodovať proces, ktorý zapája viac zraniteľných alebo znevýhodnených osôb alebo využíva netoxické látky,
 - nový postup obstarávania inovačných výrobkov a služieb pomáha stimulovať inovácie,
 - viac sa podporilo a podporuje sociálne začlenenie, čo znamená, že každý verejný obstarávateľ môže vyhradiť zákazky nielen pre chránené dielne, ale aj pre podniky, ktorých hlavným cieľom je integrácia znevýhodnených pracovníkov v prípade, že takéto osoby tvoria aspoň 30 % z celkového počtu zamestnancov daného podniku.
- **Európske MSP, ktoré majú veľký potenciál z hľadiska vytvárania pracovných miest, rastu a inovácií, musia mať uľahčený prístup k verejným zákazkám**:
 - verejní obstarávatelia by mali namiesto jednej zákazky s veľkou spoločnosťou uprednostniť poskytovanie viacerých zákaziek rôznym malým podnikom,
 - výška obratu požadovaná pre účasť na verejnom obstarávaní sa obmedzila na maximálne dvojnásobok odhadovanej

- hodnoty zákazky.
- **Prijali sa opatrenia na predchádzanie konfliktom záujmov, klientelizmu a korupcie:**
 - jasne sa zdefinoval konflikt záujmov, aby členské štáty mohli prijať opatrenia na zabezpečenie jeho efektívneho predchádzania, identifikácie a nápravy,
 - pokiaľ sa niekto pokúša ovplyvniť verejného obstarávateľa alebo predložil nepravdivé vyhlásenia, môže byť vylúčený zo súťaže o verejnú zákazku,
 - identifikácia prípadov, v ktorých by sa mohla zmluva zmeniť aj po jej zadaní a bez toho, aby bola vypísaná nová súťaž, je jednoduchá,
 - verejní obstarávatelia musia odmietnuť každú ponuku, ktorej podozrivá nízka cena je dôsledkom porušenia sociálneho, pracovného a environmentálneho medzinárodného práva alebo práva EÚ zo strany daného podniku.
 - **Sociálne, kultúrne, zdravotné a niektoré ďalšie služby**, ako napríklad právne, hotelové, reštauračné a stravovacie služby uvedené v smerniciach **podliehajú novému zjednodušenému režimu**:
 - tento režim sa uplatňuje pri zákazkách nad 750 000 EUR (oproti hranici 200 000 EUR pri ostatných službách),
 - verejní obstarávatelia môžu zadať zákazku podnikom, ktorých ponuka zodpovedá všetkým kritériám kvality ako prístupnosť, plynulosť a dlhodobosť, ktoré pre danú službu považujú za určujúce,
 - okrem povinnosti pristupovať rovnako ku všetkým podnikom a zabezpečiť primeranú publicitu oznámenia o verejnej zákazke a jej zadaní sa postupy verejného obstarávania riadia len vnútroštátnymi pravidlami.
 - **Nové európske pravidlá sa nedotkli vnútroštátnej organizácie verejných služieb**:
 - členské štáty si môžu samé zvoliť spôsob, akým sú organizované ich verejné služby. Verejný orgán môže teda sám vykonávať úlohy verejného záujmu, ktorými je poverený, pričom využije svojich zamestnancov, alebo týmito úlohami poverí iné subjekty,

- pravidlá zadávania verejných zákaziek a koncesií sa uplatňujú iba v prípade zadania služieb externým subjektom, pokiaľ sa verejný orgán rozhodne pre takýto spôsob organizácie,
- spolupráca medzi verejnými orgánmi, najmä miestnymi orgánmi štátnej správy, nepodlieha pravidlám verejného obstarávania – túto spoluprácu zaručujú nové pravidlá, ktoré upresňujú jej špecifické podmienky.

Ciele verejného obstarávania

Cieľom verejného obstarávania je úsporné nakladanie s prostriedkami zo štátneho rozpočtu, nakoľko na chod jednotlivých úradov a organizácií, ktoré sú napojené na štátny rozpočet, sú každoročne vynakladané nemalé finančné prostriedky. Preto je nevyhnutné, aby sa zabránilo ich zbytočnému a nadmernému odčerpávaniu a ich prípadnému zneužívaniu. Verejné obstarávanie sú pravidlá a postupy podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorými sa zadávajú zákazky, koncesie a súťaže návrhov.

Pri verejnom obstarávaní sa uplatňujú princípy rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti ako aj princíp proporcionality, princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Verejné obstarávanie

Ide o prísne formalizovaný proces výberu najvhodnejšieho hospodárskeho subjektu, ktorý predložil pre (verejného) obstarávateľa najlepšiu ponuku, s ktorým (verejný) obstarávateľ uzavrie zmluvu, koncesnú zmluvu, resp. rámcovú dohodu, čiže kontraktáciu, a napokon aj obmedzuje (verejného) obstarávateľa, pokiaľ ide o definovanie zmluvných podmienok a ich plnenie.

Význam uskutočňovania verejných obstarávaní by mal spočívať predovšetkým v zvyšovaní efektívnosti a transparentnosti verejných výdavkov, umožňovaní účasti širšieho spektra hospodárskych subjektov na verejnom obstarávaní, podpore hospodárskej súťaže, voľného pohybu tovarov a služieb atď.

Zákazka vo verejnom obstarávaní

Ide o odpltnú zmluvu uzavretú medzi jed-

ným alebo viacerými verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi na jednej strane a jedným alebo viacerými úspešnými uchádzačmi na strane druhej, ktorej predmetom je dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby.

Okruh osôb, ktoré sú pri uzatváraní zmlúv povinné aplikovať postupy verejného obstarávania, je zakotvený v zákone, pričom sú nimi verejní obstarávatelia, obstarávatelia a ďalšie subjekty, ktoré spĺňajú podmienky zakotvené taktiež v zákone o verejnom obstarávaní.

Ostatné zmeny vo verejnom obstarávaní

Zákon č. 345/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Cieľom právnej úpravy bolo zefektívnenie, zjednodušenie postupov verejného obstarávania pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov, ako i pre hospodárske subjekty. Novelou zákona o verejnom obstarávaní sa taktiež sledovalo odstránenie niektorých problémov aplikácie praxe. V kontexte uvedeného sa zaviedla koncepčná zmena delenia zákaziek, v rámci ktorej sa ustanovil nový druh zákaziek, na ktoré sa do určitého finančného limitu zákon o verejnom obstarávaní nevzťahuje. V rámci zjednodušenia postupov jednotlivých druhov zákaziek došlo k vyprecizovaniu postupu zadávania zákaziek s nízkou hodnotou a taktiež sa zaviedlo nové zjednodušené paragrafové znenie postupu pre zadávanie podlimitných zákaziek. Ustanovila sa možnosť fakultatívneho zriadenia komisie na vyhodnocovanie ponúk, umožnenie predloženia aj „jednoduchého“ čestného vyhlásenia na účely predbežného nahradenia dokladov preukazujúcich splnenie podmienok účasti.

Právnu úpravou sa ďalej zjemnila prílišná tvrdosť právnej úpravy uzatvárania dodatkov na úroveň európskych smerníc v platnom znení, spočívajúca v možnosti opakovanej zmeny zmluvy a uvoľnenia pravidla „de minimis“ pri zadávaní podlimitných zákaziek. Ďalej sa zaviedlo nové znenie právnej úpravy pri dynamickom nákupnom systéme. V tejto súvislosti nastalo rozšírenie výnimky na odkladnú lehotu pri uzatváraní zmluvy na zmluvy uzavreté v rámci

dynamického nákupného systému, ako aj rozšírenie dôvodov na podanie určovacej žaloby na zadávanie zákazky v rámci dynamického nákupného systému. V súvislosti s podávaním určovacej žaloby sa znížila výška súdneho poplatku. Novelou zákona o verejnom obstarávaní došlo aj k zmenám v obsahových náležitostiach evidencie referencií, k upresneniu postupu vyhotovovania referencií a k vypusteniu ustanovenia o výslednej hodnotiacej známke.

Zásadným cieľom právnej úpravy bolo aj zníženie náročnosti jednotlivých inštitútov, prípadne ich vypustenie. Za týmto účelom došlo k úprave dôvodov na vrátenie zábezpeky, k vypusteniu percentuálnej kvantifikácie mimoriadne nízkej ponuky, či k návrhu na obmedzenie lehoty viazanosti ponúk. Zároveň sa úplne vypustil koncept dvojobáľkového predkladania ponúk, ktorý sa v praxi verejného obstarávania neosvedčil a ktorý spôsoboval predovšetkým zvýšenú administratívnu záťaž pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov a zbytočné predlžovanie procesu verejného obstarávania. V súvislosti s vypustením dvojobáľkového konceptu predkladania ponúk sa novelou zákona taktiež revidovala procesná úprava revízných postupov, ktorá bola previazaná s dvojobáľkovým predkladaním ponúk. V rámci koncepčných zmien predložená novela upravila podmienky používania elektronického trhu, a síce vypustila z elektronického trhu stavebné práce, resp. znemožnila zadávať zákazky na uskutočnenie stavebných prác prostredníctvom elektronického trhu. Právna úprava si v neposlednom rade kládla za cieľ zefektívniť a zjednodušiť revízne postupy. Za týmto účelom došlo k zredukovaniu obsahových náležitostí žiadosti o nápravu, ako aj k úprave lehoty na podanie žiadosti o nápravu. Ďalej sa zaviedla úprava výšky a výpočtu kaucie a zavedenie koncentračnej zásady v konaní o námietkach. Čo sa týka úpravy sankčného mechanizmu pri porušení ustanovení zákona o verejnom obstarávaní, novelou zákona nastalo zjednodušenie právnej úpravy správnych deliktov upravených v zákone o verejnom obstarávaní. Nová právna úprava zároveň priniesla možnosť uznať spáchaný správny delikt, čo má za následok rozhodovanie úradu v tzv. skrátenom konaní a uloženie zníženej sankcie. Novela zákona nemala dopad na životné prostredie, informatizáciu

ciu spoločnosti, sociálne vplyvy a služby verejnej správy pre občana. Novela zákona vytvorila predpoklady pre možný vplyv na verejné financie, ktorý môže byť pozitívny ale aj negatívny, a to v závislosti od okolností, ktoré nie je možné predikovať. V rámci novely bolo možné exaktne určiť dopad v nadväznosti na opatrenia súvisiace s elektronizáciou verejného obstarávania.

Zákon č. 215/2019 Z. z. o zaručenej elektronickej fakturácii a centrálnom ekonomickom systéme

Uvedený právny predpis ovplyvnil všetkých verejných obstarávateľov a obstarávateľov, ktorí sú zadaní v zákone, a ktorí prijímajú alebo vydávajú faktúry a všetky rozpočtové a príspevkové organizácie, ktoré sú napojené na štátny rozpočet a prijímajú alebo vydávajú faktúry.

Celkový počet organizácií (verejní obstarávatelia, obstarávatelia a rozpočtové a príspevkové organizácie) nie je možné presne určiť, keďže neexistuje evidencia tohto charakteru. Príjem a výdaj elektronických faktúr prostredníctvom informačného systému elektronickej fakturácie (IS EFA) medzi verejnými obstarávateľmi, obstarávateľmi a rozpočtovými a príspevkovými organizáciami navzájom je povinný. Verejní obstarávatelia, obstarávatelia a rozpočtové a príspevkové organizácie sú tiež povinné elektronickú faktúru doručenú prostredníctvom IS EFA prijať a spracovať.

Zákon tiež ovplyvnil všetkých ostatných dodávateľov a subdodávateľov verejných obstarávateľov, obstarávateľov, rozpočtových a príspevkových organizácií (dodávateľia), ktorí prijímajú a vydávajú faktúry. Príjem a výdaj elektronických faktúr prostredníctvom IS EFA dodávateľmi bol počas prechodného obdobia dobrovoľný.

Nový zákon zabezpečil povinnosť vyplývajúcu zo smernice 55/2014/EÚ o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní, a to konkrétne, aby verejní obstarávatelia, obstarávatelia vedeli prijímať a spracovávať elektronickú faktúru, ktorá je zadefinovaná v smernici 55/2014/EÚ.

V súvislosti s povinnosťou používať IS EFA na elektronickú fakturáciu vznikajú administratívne náklady na strane verejných obstarávateľov, obstarávateľov a rozpočtových a príspevkových organizácií aj dodávateľov.

Všetky subjekty, ktoré využívajú IS EFA sú povinné aktivovať a spravovať vlastný subjekt v IS EFA a aktualizovať údaje v profile subjektu.

Každý oprávnený subjekt je povinný aktivovať a spravovať používateľov, priradovať im oprávnenia a operatívne riadiť účty a oprávnenia. Časová náročnosť týchto úkonov je zanedbateľná, pričom každý z úkonov sa vykoná aspoň 1x.

Odberateľ môže, ale nemusí evidovať obchodné prípady (informácie o právnom titule k fakturácii). Časová náročnosť tohto úkonu je zanedbateľná, pričom tento úkon sa môže alebo nemusí vykonať.

Dodávateľ vkladá e-faktúru do IS EFA cez rôzne alternatívy, pričom sa zmenila forma predkladania:

- Vystavenie e-faktúry priamo v IS EFA – časovo náročnejší úkon
- Vloženie e-faktúry nahrať súboru do IS EFA – časovo menej náročnejší úkon
- Automatizované vloženie e-faktúry z IS dodávateľa do IS EFA – automatizovaný úkon bez dodatočných administratívnych nákladov.

Odberateľ preberá doručенú e-faktúru cez tri rôzne alternatívy, pričom sa zmenila forma preberania:

- Prevzatia e-faktúry priamo z IS EFA – časovo menej náročnejší úkon
- Prevzatie e-faktúry priamo z eSchránky – časovo menej náročnejší úkon
- Prevzatie e-faktúry priamo v IS odberateľa – automatizovaný úkon bez dodatočných administratívnych nákladov.

Odberateľ je povinný v prípade existencie obchodného prípadu ku konkrétnej faktúre uzavrieť obchodný prípad v IS EFA.

Vzhľadom na rozmanitosť a nejednoznačnosť vo využívaní jednotlivých alternatív nie je možné exaktne určiť administratívne náklady. Vzhľadom ku skutočnosti, že sa nemenia existujúce štandardné procesy fakturácie, ale tieto procesy sa predovšetkým elektronizujú a regulácia umožňuje bezplatné využívanie služieb pre vytvorenie, odoslanie a prijatie faktúry, nedochádza k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových dodávateľov alebo poskytovateľov služieb.

Nové podmienky (povinnosti a požiadavky) pre existujúcich podnikateľov neznameniajú

obmedzenie rozsahu ich podnikania. Na jednej strane sa pripúšťa vznik nových administratívnych a nepriamych finančných nákladov, ale na druhej strane sa zrýchľuje proces fakturácie a odpadajú náklady súvisiace s papierovou formou fakturácie, ktorá bola v minulosti preferovaná.

Cieľom legislatívy bola najmä transpozícia smernice 55/2014/EÚ o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní, ktorá má dosah na všetky členské štáty EÚ a niektoré pridružené štáty EHP.

V súvislosti so zavádzaním elektronickej fakturácie v SR sa nevytvárajú nové možnosti financovania aktivít pre podnikateľov v žiadnej forme a prípadné finančné vplyvy na podnikateľské prostredie boli krátkodobé, resp. jedno-razové.

Cieľom zákona, ako sme už uviedli, bola transpozícia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/55/EÚ zo 16. apríla 2014 o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní. (Ú. v. EÚ L 133, 6. 5. 2014) do slovenského právneho poriadku. Smernica je právne záväzný akt Európskej únie s významom pre EHP.

Z hľadiska povinností, ktoré smernica ukladá a museli byť transponované, ide primárne o čl. 7, podľa ktorého členské štáty majú zabezpečiť, aby verejní obstarávatelia a obstarávatelia prijímali a spracúvali elektronické faktúry, ktoré sú v súlade s európskou normou.

Nadväzne na to smernica reguluje náležitosti elektronickej faktúry a spôsob prijatia a publikácie európskej normy. Relevantnou európskou normou sú technické normy, prevzaté do národnej sústavy STN pod označením

- STN EN 16931-1 Elektronická fakturácia. Časť 1: Sémantický model základných elementov elektronickej faktúry (EN 16931-1:2017) a
- STN P CEN/TS 16931-2 Elektronická fakturácia. Časť 2: Zoznam syntaxí vyhovujúcich EN 16931-1 (CEN/TS 16931-2:2017).

Z hľadiska pôsobnosti smernice sa táto nevzťahuje na tzv. obranné zákazky, ak sa týkajú utajovaných skutočností alebo ich sprevádzajú iné bezpečnostné opatrenia.

V zmysle čl. 9 smernice sa právna úprava elektronickej fakturácie má aplikovať tak, aby neboli dotknuté ustanovenia smernice o DPH.

Keďže limity transpozície smernice boli na-

stavené tak k okruhu povinných subjektov, ako aj smerom k nezasahovaniu do pravidiel o DPH a keďže sa mal nechať priestor pre postupné zavádzanie pravidiel elektronickej fakturácie aj do iných oblastí bez toho, aby sa duplikovala právna úprava, základným východiskom zákona bolo, že

- jednotne sa upravili náležitosti elektronickej faktúry a pravidlá procesu elektronickej fakturácie,
- definoval jednotným spôsobom základnú „architektúru“ riešenia a jednotlivé procesné kroky,
- umožnil dobrovoľné využívanie zaručenej elektronickej fakturácie ktorýmkoľvek subjektom.

Týmto spôsobom sa umožnilo v zvolených oblastiach zaviesť povinnosť elektronickej fakturácie postupne a zároveň ponechať priestor na dobrovoľné využívanie jej inštitútov.

Z hľadiska jednotlivých inštitútov zákona sa ustanovil nasledovný spôsob ich úpravy. Zvolil sa pojem „zaručená elektronická faktúra“, aby nedochádzalo k zamene s pojmom „elektronická faktúra“ podľa zákona o DPH. Rozlišuje sa medzi zaručenou elektronickou faktúrou, ako inštitútom a zaručenou elektronickou fakturáciou, ako procesom. Povinnosť vykonávať zaručenú elektronickú fakturáciu sa vo vzťahu k okruhu subjektov a jednotlivým oblastiam vzťahov upravilo v prílohe zákona. Zriadil sa informačný systém elektronickej fakturácie, ako výlučný spôsob vydávania zaručených elektronických faktúr a rámcovo sa zakotvil centrálny ekonomický systém.

Vykonávacie predpisy k zákonu upravili povolené formáty elektronických dokumentov pre zaručenú elektronickú faktúru, podrobnosti o spôsobe „vyplňania“ jej náležitostí a podrobnosti o doručovaní v prípadoch, kedy prijímateľ nemá aktivovaný osobný profil, čiže nie je registrovaný.

Základným východiskom je, že dobrovoľné využívanie zaručenej elektronickej fakturácie je možné od momentu spustenia systému.

Nad rámec povinnej transpozície zákon upravuje okruh subjektov, ktoré sú povinné prijímať zaručenú elektronickú faktúru, ako aj zaviedol povinnosť vydávať zaručenú elektronickú faktúru pre ustanovený okruh subjektov, pričom „nábeh“ týchto povinností je postupný v najbliž-

ších rokoch. Rovnako nad rámec transpozície smernice sa v zákone upravili ustanovenia o centrálnom ekonomickom systéme.

Týmto zákonom nie je dotknutá vecná a ani osobná pôsobnosť ostatných predpisov v oblasti informatizácie - ani zákona o e-Governmente a ani zákona o informačných technológiách vo verejnej správe. Zákon tiež žiadnym spôsobom nezasahuje, neruší a ani nezužuje pôsobnosť týchto predpisov a ani výnimiek, ktoré ustanovujú. Rovnako tak platí, že všetky pravidlá bezpečnosti systémov (fakturačného systému, ako aj ekonomického informačného systému), prístupu do systémov a ochrany všetkých jeho údajov, vrátane osobných údajov, zostali v plnej miere zachované a budú dodržiavané.

Zákon č. 221/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Prijatím zákona č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) došlo v súlade s princípom „jedenkrát a dost“ v tzv. prvej vlne znižovania administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb využívaním informačných systémov verejnej správy k zrušeniu povinnosti predkladania výpisov z obchodného registra, živnostenského registra, katastra nehnuteľností a registra trestov ako povinných príloh v listinnej podobe. Fyzické osoby a právnické osoby sú v mnohých konaniach na základe osobitných zákonov naďalej povinné preukazovať prostredníctvom výpisov a potvrdení orgánom verejnej moci ďalšie skutočnosti, ktoré sú evidované v informačných systémoch verejnej správy.

Cieľom tejto novely zákona bolo v súlade s princípom „jedenkrát a dost“ pokračovať v snahe o odbúranie administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb prostredníctvom tzv. druhej vlny znižovania administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb využívaním informačných systémov verejnej správy, rozšíriť rozsah údajov evidovaných v informačných sys-

témoch verejnej správy, ktoré už fyzické osoby a právnické osoby nemusia orgánom verejnej moci predkladať v listinnej podobe.

- Ide o nasledovné potvrdenia a výpisy
- potvrdenie o daňových nedoplatkoch,
- potvrdenie o nedoplatkoch na sociálnom poistení,
- potvrdenie o nedoplatkoch na zdravotnom poistení,
- potvrdenie o návšteve školy a
- výpisy z registra mimovládnych neziskových organizácií.

Novela zákona v jednotlivých novelizačných článkoch vypustila z osobitných predpisov zákonnú povinnosť fyzických osôb a právnických osôb na účel preukázania skutočností prikladať k žiadostiam listinné výpisy a potvrdenia, resp. dokladovať nimi skutočnosti, ktoré si orgány verejnej moci vedia preveriť prostredníctvom informačných systémov verejnej správy. Zákon zároveň reagoval na potrebu niektorých dodatočných legislatívnych úprav, ktoré vyplynuli z praxe po nadobudnutí účinnosti zákona proti byrokracii.

Problém, na ktorý novela zákona proti byrokracii reagovala, bol stále aktuálny a platná požiadavka orgánov verejnej moci v konaniach voči fyzickým a právnickým osobám a pri úradnej činnosti dokladať skutočnosti obsiahnuté v potvrdeniach a výpisoch v listinnej podobe. Bolo neúčelné, aby orgány verejnej moci požadovali preukázanie skutočností uvedených v dokladaných listinných potvrdeniach a výpisoch príslušných registrov, ak si tieto skutočnosti vedeli samé preveriť prostredníctvom informačných systémov verejnej správy alebo im boli známe z ich činnosti a zároveň ich od fyzických a právnických osôb požadovať za poplatok.

Novela zákona predpokladala a priniesla zmenu existujúcej služby verejnej správy. V minulosti sa v zákonoch, vyhláškach, nariadeniach a metodických pokynoch vyskytovala požiadavka na predkladanie potvrdení a výpisov od občana alebo podnikateľa v listinnej forme, na právne účely. Tieto potvrdenia a výpisy boli poskytované na určených miestach občanovi alebo podnikateľovi, a to po uhradení správneho poplatku štátu. Novela zákona priniesla zmenu metodík a zákonov tak, aby si pomocou vhodného technického riešenia dokázali zamestnanci verejnej správy pozrieť potvrdenia,

výpisy na právne účely, či informácie, ktoré majú referenčný charakter; a teda sa považujú za úplné a správne, za občana, bezodplatne a elektronicky. Implementáciu zákona zabezpečil Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy a výskumu SR, Štatistickým úradom SR, Sociálnou poisťovňou SR, zdravotnými poisťovňami, DataCentrom elektronizácie územnej samosprávy Slovenska a Finančnou správou SR.

Zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Cieľom tohto zákona bolo prijatie niektorých mimoriadnych opatrení v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 a niektorých opatrení v justícii.

V prvom prípade sa právna úprava zamerala na:

- obmedzenie plynutia premľacích a prekluzívnych lehôt v súkromnoprávných vzťahoch, resp. ich navrátenie v určených prípadoch,
- obmedzenie plynutia procesných lehôt na strane účastníkov konania a strán v konaní,
- obmedzenie nutnosti vykonávať pojednávania na súdoch a účasti verejnosti na týchto pojednávaniach v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu,
- predĺženie lehoty na podanie dlžničkeho návrhu na vyhlásenie konkurzu,
- umožnenie rozhodovania per rollam v prípade kolektívnych orgánov právnických

osôb súkromného práva,

- dočasný zákaz výkonu záložného práva a dražby,
- obmedzenie zákazu uzatvárania zmlúv v rámci verejného obstarávania so subjektami nezapísanými v registri partnerov verejného sektora v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu, ak sú zároveň splnené podmienky pre priame rokovacie konanie z dôvodu mimoriadnej udalosti,
- zavedenie možnosti využívania tzv. lokalizačných a prevádzkových údajov vznikajúcich v rámci elektronickej komunikácie zo strany Úradu verejného zdravotníctva na účely ochrany života a zdravia obyvateľov.

Časť vyššie uvedených opatrení bolo koncipované ako opatrenia dočasného charakteru, pričom ich dočasnosť je daná dátumom, do kedy sa uplatňujú. Zákon pracuje s termínom do 30. apríla 2020, pričom sa nevylúčilo ďalšie predĺženie tohto termínu. Druhá časť opatrení bola koncipovaná ako opatrenia, ktoré možno aplikovať len v čase mimoriadnej situácie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov alebo v čase núdzového stavu podľa ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.

V druhom prípade, t.j. v prípade mimoriadnych opatrení v justícii, sa právna úprava zameriava na sfunkčnenie Súdnej rady Slovenskej republiky najmä s ohľadom na aktuálne vzdanie sa funkcie piatich jej členov a na zabezpečenie riadneho fungovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z hľadiska jeho riadenia a správy.

Prehľad ustanovení zákona

PRVÁ ČASŤ	ZÁKLADNÉ USTANOVENIA §	1-25	12
DRUHÁ ČASŤ	POSTUPY ZADÁVANIA NADLIMITNÝCH ZÁKAZIEK A NADLIMITNÝCH KONCESÍÍ		
PRVÁ HLAVA	SPOLOČNÉ PROCESNÉ USTANOVENIA. §	26-64	107
DRUHÁ HLAVA	ZADÁVANIE NADLIMITNÝCH ZÁKAZIEK VEREJNÝM OBSTARÁVATELOM. §	65-83	207
TRETIA HLAVA	ZADÁVANIE NADLIMITNÝCH ZÁKAZIEK OBSTARÁVATELOM. §	84-99	237
ŠTVRTÁ HLAVA	ZADÁVANIE NADLIMITNÝCH KONCESÍÍ §	100-107	259
TRETIA ČASŤ	ZADÁVANIE PODLIMITNÝCH ZÁKAZIEK, ZADÁVANIE ZÁKAZIEK S NÍZKOU HODNOTOU A ZADÁVANIE PODLIMITNÝCH KONCESÍÍ §	108-118	271
ŠTVRTÁ ČASŤ	SÚŤAŽ NÁVRHOV §	119-125	300
PIATA ČASŤ	ZADÁVANIE ZÁKAZIEK V OBLASTI OBRANY A BEZPEČNOSTI §	126-139	308
ŠIESTA ČASŤ	SPRÁVA VO VEREJNOM OBSTARÁVANÍ		
PRVÁ HLAVA	ÚRAD §	140-150	340
DRUHÁ HLAVA	CERTIFIKÁCIA SYSTÉMU NA USKUTOČNENIE ELEKTRONICKEJ AUKCIE §	151	354
TRETIA HLAVA	ZOZNAM HOSPODÁRSKYCH SUBJEKTOV §	152-162	356
ŠTVRTÁ HLAVA	REVÍZNE POSTUPY §	163-183	362
PIATA HLAVA	ČINNOSŤ VYSTAVENÁ HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽI §	184	419
SIEDMA ČASŤ	ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA §	185-307	421
Príloha č. 1 k zákonu č. 343/2015 Z.z.			
SOCIÁLNE SLUŽBY A INÉ OSOBITNÉ SLUŽBY			431
Príloha č. 2 k zákonu č. 343/2015 Z.z.			
PRÁVNE PREDPISY PODĽA §9 ods. 2			433
Príloha č. 3 k zákonu č. 343/2015 Z.z.			
TECHNICKÉ POŽIADAVKY			439
Príloha č. 4 k zákonu č. 343/2015 Z.z.			
PRIORITNÉ SLUŽBY (Zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti)			442
Príloha č. 5 k zákonu č. 343/2015 Z.z.			
NEPRIORITNÉ SLUŽBY (zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti)			443
Príloha č. 6 k zákonu č. 343/2015 Z.z.			
ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE			444

o verejnom obstarávaní

a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení

zákona č. 438/2015 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 93/2017 Z. z., zákona č. 248/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 112/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 269/2018 Z. z., zákona č. 345/2018 Z. z., zákona č. 215/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z. **a zákona č. 62/2020 Z. z.**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje zadávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, súťaž návrhov, zadávanie koncesií na stavebné práce, zadávanie koncesií na služby a správu vo verejnom obstarávaní.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na

- a) zákazku, súťaž návrhov alebo koncesiu, pri ktorej plnení sa musia použiť osobitné bezpečnostné opatrenia alebo pri ktorej je nevyhnutná ochrana základných bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie,¹⁾ ak ochranu týchto bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky nie je možné zabezpečiť menej rušivými opatreniami,
- b) rozhodcovské konanie a zmierovacie konanie,
- c) nadobúdanie existujúcich stavieb alebo nájom existujúcich stavieb a iných nehnuteľ-

ností alebo nadobúdanie práv k nim akýmkoľvek spôsobom financovania,

- d) výskumné a vývojové služby okrem výskumných a vývojových služieb zodpovedajúcich kódom Spoločného slovníka obstarávania²⁾ (ďalej len „slovník obstarávania“) 73000000-2 až 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 a 73430000-5, z ktorých prospecty plynú výlučne verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi na využitie pri plnení vlastných úloh a odplatu za poskytnutú službu poskytuje v plnom rozsahu verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ,
- e) uzavretie pracovnej zmluvy, dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo obdobného pracovnoprávneho vzťahu,
- f) zákazku, súťaž návrhov alebo koncesiu, ak sa pri jej zadávaní postupuje podľa osobitného postupu alebo podľa pravidiel medzinárodnej organizácie,
- g) civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorej predmetom je služba civilnej ochrany a prevencie nebezpečenstva, ktorú poskytuje nezisková organizácia alebo združenie, zodpovedajúca kódom slovníka obstarávania 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 a 85143000-3 okrem služby prepravy pacientov vozidlami súžiacimi na prepravu pacientov,

¹⁾ Odkazy k textu sú uvedené na str. 444.

- h) civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorej predmetom sú finančné služby súvisiace s emisiou, predajom, nákupom alebo prevodom cenných papierov alebo iných finančných nástrojov,³⁾ služby Národnej banky Slovenska,⁴⁾ služby Európskej centrálnej banky⁵⁾ alebo inej centrálnej banky⁵⁾ a operácie vykonávané Európskym nástrojom finančnej stability a Európskym mechanizmom pre stabilitu,
- i) civilnú zákazku, súťaž návrhov alebo koncesiu, ktorej hlavným účelom je umožniť verejnému obstarávateľovi poskytovanie alebo využívanie verejnej elektronickej komunikačnej siete alebo poskytovanie jednej alebo viacerých verejných elektronických komunikačných služieb,⁶⁾
- j) civilnú zákazku alebo koncesiu na vysielací čas alebo zaradenie, poskytnutie alebo odvysielanie programu alebo iného komunikátu, ktorá sa zadáva vysielateľovi programovej služby, poskytovateľovi audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo poskytovateľovi obdobnej služby určenej na poskytovanie zvukových záznamov,
- k) civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorou vysielateľ programovej služby, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo poskytovateľ obdobnej služby na poskytovanie zvukových záznamov, nadobúda, vyvíja, produkuje alebo koprodukuje program, alebo iný komunikát, určený pre vysielanie alebo poskytovanie prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo prostredníctvom obdobnej služby určenej na poskytovanie zvukových záznamov,
- l) civilnú zákazku, súťaž návrhov alebo civilnú koncesiu, ktorá je úplne financovaná medzinárodnou organizáciou alebo medzinárodnou finančnou inštitúciou, ak sa pri jej zadávaní postupuje podľa osobitných pravidiel ustanovených touto medzinárodnou organizáciou alebo medzinárodnou finančnou inštitúciou; ak ide o civilnú zákazku, súťaž návrhov alebo civilnú koncesiu, ktorá je z väčšej časti financovaná medzinárodnou organizáciou alebo medzinárodnou finančnou inštitúciou, zmluvné strany sa dohodnú na postupe jej zadávania,
- m) civilnú zákazku, súťaž návrhov alebo civilnú koncesiu, ak sa pri jej zadávaní postupuje podľa pravidiel na základe medzinárodnej zmluvy uzavretej medzi Slovenskou republikou a tretími štátmi alebo ich nižšími územnými celkami alebo správnymi celkami a týka sa dodania tovaru, uskutočnenia stavebných prác alebo poskytovania služieb určených na spoločné uskutočnenie alebo na využívanie projektu účastníkmi tejto zmluvy, a uzatvorenie tejto medzinárodnej zmluvy bolo oznámené Európskej komisii,
- n) civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorej predmetom je
1. právne zastupovanie klienta advokátom v rozhodcovskom konaní, zmierovacom konaní, súdnom konaní, správnom konaní alebo v inom obdobnom konaní,
 2. právne poradenstvo poskytované advokátom pri príprave konania podľa prvého bodu, alebo ak existuje zjavný náznak a vysoká pravdepodobnosť, že vec, ktorej sa právne poradenstvo týka, sa stane predmetom konania podľa prvého bodu,
 3. osvedčovanie listín notárom alebo oprávnenou osobou,
 4. poskytovanie právnych služieb osobou ustanovenou súdom,
 5. poskytovanie iných právnych služieb spojených s výkonom úradnej moci,
- o) civilnú zákazku na služby zadávanú verejnému obstarávateľovi alebo združeniu verejných obstarávateľov na základe výlučného práva vyplývajúceho zo zákona alebo z uverejneného rozhodnutia správneho orgánu, ktoré je v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie a koncesiu na služby zadávanú verejnému obstarávateľovi alebo združeniu verejných obstarávateľov na základe výlučného práva,
- p) civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorej predmetom je úver alebo pôžička bez ohľadu na to, či súvisí s emisiou, predajom, kúpou alebo prevodom cenných papierov alebo iných finančných nástrojov,
- q) civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorej predmetom je služba týkajúca sa politickej kampane zodpovedajúca kódom slovníka obstarávania 79341400-0, 92111230-3 a 92111240-6 a ktorú zadáva politická strana v súvislosti s volebnou kampanou,
- r) civilnú zákazku na dodanie tovaru určeného na ďalší predaj alebo nájom tretím osobám,

ak obstarávateľ nemá osobitné právo alebo výlučné právo predávať alebo prenajímať tento tovar a iná osoba môže ten istý tovar predávať alebo prenajímať za rovnakých podmienok ako obstarávateľ, okrem takejto zákazky, ak ju zadáva centrálna obstarávacia organizácia,

- s) civilnú zákazku, ktorej predmetom je poskytnutie centralizovaných činností vo verejnom obstarávaní centrálnou obstarávacou organizáciou, vrátane podporných činností vo verejnom obstarávaní, ak sú poskytované súčasne s centralizovanými činnosťami vo verejnom obstarávaní,
- t) civilnú zákazku, ktorej predmetom je služba verejnej osobnej dopravy na železničných dráhach alebo špeciálnych dráhach,⁷⁾
- u) zákazku alebo súťaž návrhov určenú na iné účely ako vykonávanie činností uvedených v § 9 ods. 3 až 9, okrem zákazky zadávanej verejným obstarávateľom,
- v) civilnú zákazku, súťaž návrhov alebo koncesiu určenú na vykonávanie činností uvedených v § 9 ods. 3 až 9 v treťom štáte, ak sa pri vykonávaní týchto činností nevyužívajú siete alebo geografické územie v rámci Európskej únie,
- w) zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti na účely spravodajských činností vykonávaných spravodajskými službami⁸⁾ a na zákazku, ktorej účelom je plnenie úloh Policajného zboru spravodajskej povahy,⁹⁾
- x) zákazku, súťaž návrhov alebo koncesiu v oblasti obrany a bezpečnosti, ak sa pri jej zadávaní postupuje podľa osobitných pravidiel na základe medzinárodnej zmluvy vzťahujúcej sa na rozmiestnenie vojsk, ktorá sa týka aktív na území členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „členský štát“) alebo tretieho štátu,
- y) zákazku alebo koncesiu v oblasti obrany a bezpečnosti zadávanú v treťom štáte, ktorá sa zadáva v čase nasadenia ozbrojených síl mimo územia Európskej únie, ak operačné potreby vyžadujú, aby bola zadaná uchádzačovi nachádzajúcemu sa v oblasti operácie,
- z) zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti alebo koncesiu v oblasti obrany a bezpečnosti, ak sa pri jej zadávaní postupuje podľa oso-

bitných pravidiel na základe medzinárodnej zmluvy uzavretej medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a jednou alebo viacerými tretími štátmi, ktorej účastníkom je Slovenská republika,

- aa) zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti alebo koncesiu v oblasti obrany a bezpečnosti zadávanú v rámci programu spolupráce vychádzajúceho z výskumu a vývoja, ktorý spoločne vykonávajú najmenej dva členské štáty pri vývoji nového výrobku a prípadne v neskorších etapách všetkých alebo niektorých fáz životného cyklu výrobku; pri uzatváraní takeého programu spolupráce len medzi členskými štátmi, ktorého účastníkom je aj Slovenská republika, verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ zastupujúci Slovenskú republiku oznámi Európskej komisii podiel nákladov na výskum a vývoj vzhľadom na celkové náklady programu spolupráce, dohodu o zdieľaní nákladov na výskum a vývoj a predpokladaný podiel na prípadných náku-
poch,
- ab) zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti alebo koncesiu v oblasti obrany a bezpečnosti zadávanú ústredným orgánom štátnej správy, vyšším územným celkom alebo obcou orgánu verejnej moci iného členského štátu alebo orgánu verejnej moci tretieho štátu,
- ac) zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti, ktorej predmetom sú finančné služby okrem poisťovacích služieb,
- ad) koncesiu na služby zadávanú na základe výlučného práva, ktoré bolo udelené v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie a právne záväznými aktmi Európskej únie ustanovujúcimi spoločné pravidlá prístupu na trh a ktoré sa týkajú činnosti podľa § 9 ods. 3, 6až 9; ak Zmluva o fungovaní Európskej únie alebo právne záväzné akty Európskej únie neustanovujú povinnosť transparentnosti špecifickú pre dané odvetvie, uverejní sa oznámenie o výsledku koncesie,
- ae) koncesiu na letecké dopravné služby na základe udelenia prevádzkovej licencie podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ a na koncesiu na služby vo verejnom záujme v osobnej doprave podľa osobitného predpisu,¹¹⁾
- af) koncesiu na služby, ktorá sa týka lotérií zodpovedajúca kódu slovníka obstarávania 92351100-7, zadánú na základe výlučného

práva publikovaného v Úradnom vestníku Európskej únie (ďalej len „európsky vestník“),

- ag) koncesiu, ktorá sa zadáva na činnosť podľa § 9 ods. 4,
- ah) koncesiu, ak je spojená s činnosťou podľa § 9 ods. 4 a ktorej predmetom je aj niektorá z činností podľa § 9 ods. 5,
- ai) koncesiu v oblasti obrany a bezpečnosti, ak sa pri jej zadávaní postupuje podľa osobitného postupu alebo pravidiel medzinárodnej organizácie nakupujúcej pre jej potreby.

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na zákazku zadávanú verejným obstarávateľom vykonávajúcim činnosť podľa § 9 ods. 8 na účely vykonávania

- a) služby s pridanou hodnotou súvisiacej s elektronickými prostriedkami a realizovanej výlučne elektronicky, vrátane zabezpečeného prenosu zakódovaných dokumentov, služby správy adresárov a prenosu doporučenej elektronickej pošty,
- b) finančných služieb zodpovedajúcich kódom slovníka obstarávania 66100000-1 až 66720000-3 a finančných služieb uvedených v odseku 2 písm. h), ktoré zahŕňajú najmä poštové bezhotovostné prevody a prevody s použitím poštových poukazov,
- c) filatelistických služieb,
- d) logistických služieb spojených s fyzickým doručovaním poštových zásielok alebo ich uložením s inými činnosťami, ktoré nemajú charakter poštových služieb.

(4) Tento zákon sa nevzťahuje na civilnú zákazku alebo koncesiu zadávanú verejným obstarávateľom právnickej osobe, ktorá spĺňa tieto požiadavky:

- a) verejný obstarávateľ vykonáva nad právnickou osobou kontrolu obdobnú kontrole, akú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami,
- b) viac ako 80% činností kontrolovanej právnickej osoby sa vykonáva pri plnení úloh, ktorými ju poveril kontrolujúci verejný obstarávateľ alebo iné právnické osoby kontrolované týmto verejným obstarávateľom a
- c) v kontrolovanej právnickej osobe nie je žiadna priama účasť súkromného kapitálu.

(5) Tento zákon sa nevzťahuje na zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti zadávanú verejným obstarávateľom právnickej osobe, ktorá spĺ-

ňa tieto požiadavky:

- a) verejný obstarávateľ vykonáva nad právnickou osobou kontrolu obdobnú kontrole, akú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami,
- b) viac ako 80% činností kontrolovanej právnickej osoby sa vykonáva pri plnení úloh, ktorými ju poveril kontrolujúci verejný obstarávateľ alebo iné právnické osoby kontrolované týmto verejným obstarávateľom a
- c) v kontrolovanej právnickej osobe nie je žiadna priama účasť súkromného kapitálu.

(6) Verejný obstarávateľ sa považuje za osobu vykonávajúcu kontrolu nad právnickou osobou obdobnú tej, akú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami podľa odseku 4 písm. a) a odseku 5 písm. a), ak má rozhodujúci vplyv na strategické ciele, ako aj významné rozhodnutia kontrolovanej právnickej osoby. Kontrolu podľa prvej vety môže vykonávať aj iná právnická osoba, ktorú rovnakým spôsobom kontroluje verejný obstarávateľ.

(7) Tento zákon sa nevzťahuje na civilnú zákazku alebo koncesiu, ak kontrolovaná právnická osoba, ktorá je verejným obstarávateľom, zadá túto zákazku alebo koncesiu svojmu kontrolujúcemu verejnému obstarávateľovi alebo inej právnickej osobe kontrolovanej tým istým verejným obstarávateľom, ak v právnickej osobe, ktorej sa zadáva táto zákazka alebo koncesia, nie je žiadna priama účasť súkromného kapitálu.

(8) Tento zákon sa nevzťahuje na civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorú verejný obstarávateľ zadáva právnickej osobe, nad ktorou nevykonáva kontrolu podľa odseku 4, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) verejný obstarávateľ vykonáva spoločne s inými verejnými obstarávateľmi kontrolu nad touto právnickou osobou, ktorá je obdobná kontrole, akú vykonávajú nad vlastnými organizačnými zložkami,
- b) viac ako 80% činností danej právnickej osoby sa vykonáva pri plnení úloh, ktorými ju poveril kontrolujúci verejný obstarávateľ alebo iné právnické osoby kontrolované tými istými verejnými obstarávateľmi a
- c) v kontrolovanej právnickej osobe nie je žiadna priama účasť súkromného kapitálu.

(9) O spoločnú kontrolu podľa odseku 8 písm. a) ide, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) orgány kontrolovanej právnickej osoby s roz-

hodovacími právomocami pozostávajú zo zástupcov všetkých zúčastnených verejných obstarávateľov; jednotliví zástupcovia môžu zastupovať niekoľkých alebo všetkých zúčastnených verejných obstarávateľov,

- b) zúčastnení verejní obstarávatelia môžu spoločne vykonávať rozhodujúci vplyv na strategické ciele a významné rozhodnutia kontrolovanej právnickej osoby a
- c) kontrolovaná právnická osoba nesleduje žiadne záujmy, ktoré sú v rozpore so záujmami kontrolujúcich verejných obstarávateľov.

(10) Tento zákon sa nevzťahuje na civilnú zákazku alebo koncesiu, ak je zmluva alebo koncesná zmluva uzavretá výlučne medzi dvoma alebo viacerými verejnými obstarávateľmi a ak sú splnené tieto podmienky:

- a) touto zmluvou sa ustanovuje alebo vykonáva spolupráca medzi zúčastnenými verejnými obstarávateľmi s cieľom zabezpečiť, aby sa služby vo verejnom záujme, ktoré musia poskytnúť, poskytovali v záujme dosahovania ich spoločných cieľov,
- b) vykonávanie spolupráce sa riadi výlučne aspektmi týkajúcimi sa verejného záujmu a
- c) zúčastnení verejní obstarávatelia vykonávajú na otvorenom trhu menej ako 20% činností, ktorých sa spolupráca týka.

(11) Na určenie percentuálneho podielu činností podľa odseku 4 písm. b), odseku 5 písm. b), odseku 8 písm. b) a odseku 10 písm. c) sa berie do úvahy priemerný celkový obrat alebo iný vhodný alternatívny ukazovateľ založený na činnosti, najmä náklady vzniknuté príslušnej právnickej osobe alebo verejnému obstarávateľovi, ak ide o tovary, stavebné práce a služby za posledné tri roky predchádzajúce zadaniu zákazky alebo koncesie. Ak ukazovatele podľa prvej vety v závislosti od vzniku, začatia prevádzkovania činnosti alebo reorganizácie činnosti nie sú dostupné, možno ich preukázať najmä prostredníctvom podnikateľského plánu.

(12) Tento zákon sa nevzťahuje na podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je

- a) činnosť znalca, tlmočníka alebo prekladateľa, odborná činnosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby na účely trestného konania vrátane prípravného konania a odborná činnosť prizvanej osoby na účely kontrolnej činnosti alebo na účely správneho konania, odborná

činnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby na účely štátnej expertízy podľa osobitného predpisu¹²⁾ a vypracovanie odborného posudku k strategickému dokumentu alebo odborného posudku k navrhovanej činnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie odborne spôsobilou osobou podľa osobitného predpisu.¹³⁾

- b) nadobúdanie knižničných fondov alebo zbierkových predmetov,
- c) dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, ktorú zadáva zastupiteľský úrad Slovenskej republiky v zahraničí alebo ktoré sú určené na rozvojovú spoluprácu, medzinárodnú humanitárnu pomoc, logistickú podporu ozbrojených síl Slovenskej republiky vyslaných na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky, logistickú podporu zahraničných ozbrojených síl prítomných na území Slovenskej republiky alebo poskytnutie pomoci pri reakcii v rámci mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany,
- d) dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, ktorých odberateľom je verejný obstarávateľ a dodávateľom
 1. Zbor väzenskej a justičnej stráže, ak ide o tovar, stavebné práce alebo služby zabezpečované zamestnávaním odsúdených a obvinených, alebo
 2. stredná odborná škola, ak ide o tovar, stavebné práce alebo služby zabezpečované žiakmi strednej odbornej školy v rámci praktického vyučovania,
- e) dodanie tovaru alebo poskytnutie služby na zabezpečenie úhrady výdavkov na deti a mladých dospelých v profesionálnych rodinách a zabezpečenie potrieb detí a mladých dospelých z vyčleneného rozpočtu na stravovanie a hospodárenie v samostatných skupinách detského domova podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
- f) tvorba, výroba, oprava alebo údržba scénických a kostýmových výprav, dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb na tvorbu, výrobu, opravu alebo údržbu scénických a kostýmových výprav, dodanie notového materiálu, kúpa hudobných nástrojov, náhradných dielov a príslušenstva hudobných nástrojov a oprava a údržba hudobných nástrojov,

- g) tvorba, výroba, oprava alebo údržba expozície alebo výstavy pre verejného obstarávateľa, ktorým je právnická osoba podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ dodanie tovaru alebo poskytovanie služieb na tvorbu, výrobu, opravu alebo údržbu expozície alebo výstavy pre verejného obstarávateľa, ktorým je právnická osoba podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ a dodanie tovarov, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie stavebných prác na účely reštaurovania zbierkových predmetov,¹⁶⁾
- h) vytvorenie a dodanie výsledkov vlastnej tvorivej duševnej činnosti, ktorej výsledkom je divadelné dielo, hudobné dielo, slovesné dielo, dielo výtvarného umenia, dielo úžitkového umenia alebo folklórne dielo alebo vykonanie a použitie umeleckého výkonu chráneného podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾
- i) tvorba, výroba, oprava alebo údržba ľudových umeleckých výrobkov na účely ľudovoumeleckej výroby,¹⁸⁾ dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb na tvorbu, výrobu, opravu alebo údržbu ľudových umeleckých výrobkov na účely ľudovoumeleckej výroby a výkup výrobkov, ktoré sú výsledkom ľudovej umeleckej výroby verejným obstarávateľom, ktorý je právnickou osobou podľa osobitného predpisu,¹⁹⁾
- j) poskytnutie služby, ktorou je poštová služba z rozsahu univerzálnej služby podľa osobitného predpisu,²⁰⁾
- k) dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb, ktorých výsledkom je dodávka a inštalácia malého zariadenia na výrobu elektriny alebo tepla z obnoviteľných zdrojov energie pre rodinné a bytové domy na účely bývania; ak ide o výrobu elektriny je malým zariadením zariadenie s výkonom do 10 kW,²¹⁾ ak ide o výrobu tepla je malým zariadením zariadenie pokrývajúce potrebu energie pre budovu užívanú fyzickou osobou alebo fyzickými osobami na bývanie,
- l) dodanie tovaru alebo poskytnutie služby súvisiacej so zabezpečením prípravy a výkonom predsedníctva Slovenskej republiky v medzinárodnej organizácii alebo v medzinárodnom zoskupení,
- m) dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, ktorých odberateľom je stredná odborná škola alebo odborné učilište, ak má s dodávateľom uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní podľa osobitného predpisu²²⁾ a dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom žiaka, ktorý sa pripravuje v systéme duálneho vzdelávania,
- n) poradenská činnosť alebo konzultačná činnosť fyzickej osoby pre prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky a predsedu vlády Slovenskej republiky,
- o) ochraňovanie štátnych hmotných rezerv zverených Správou štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky ochraňovateľovi,
- p) poskytnutie služby v oblasti informačných technológií, ktorú verejný obstarávateľ v rámci vytvárania a rozvoja informačného systému verejnej správy podľa osobitného predpisu,²³⁾ vytvoril zo služieb získaných verejným obstarávaním a
1. pri jej získaní nebolo použité priame rokovacie konanie,
 2. poskytuje ju verejnemu obstarávateľovi podľa § 7 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) alebo právnickej osobe podľa § 7 ods. 2, ktorá je úplne alebo z väčšej časti financovaná alebo kontrolovaná verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. b) alebo písm. c), alebo v ktorej tento verejný obstarávateľ vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu, a títo verejný obstarávateľia používajú takýto informačný systém verejnej správy²³⁾ na výkon činností podľa osobitného predpisu,²⁴⁾
 3. ak je výsledkom služby dielo, súhlas na jeho použitie je udelený v neobmedzenom vecnom rozsahu a
 4. s poskytnutím služby podľa druhého bodu verejný obstarávateľ počítal už pri verejnom obstaraní tejto služby,

q) dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, ktorých odberateľom je verejný obstarávateľ a dodávateľom verejný obstarávateľ, ktorý priamo dodáva tovar, uskutočňuje stavebnú prácu alebo poskytuje službu,

r) dodanie liekov uvedených v aktuálnom zozname kategorizovaných liekov na webovom sídle Ministerstva zdravotníctva Slovenskej

- republiky pre potreby Horskej záchranej služby a Hasičského a záchranného zboru,
- s) služba v ťažbovej činnosti alebo pestovateľskej činnosti spojená s hospodáréním v lesoch podľa osobitného predpisu²⁵⁾,
- t) tvorba, vydanie a nákup učebníc, učebných textov a pracovných zošitov pre odborné a umelecké vyučovacie predmety v stredných odborných školách a konzervatóriách, pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a pre predmety vyučované v jazyku národnostných menšín, ktoré sú určené na vzdelávanie v školách,^{25a)}
- u) poskytnutie služby, ktorú priamo poskytuje verejná vysoká škola a ktorej odberateľom je verejný obstarávateľ podľa § 7,
- v) dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb pre verejného obstarávateľa,
1. ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik,^{25b)}
 2. ktorých dodávateľom je fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku,^{25c)} alebo
 3. ktoré sú dodávané chránenou dielňou^{25c)} alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak aspoň 30 % zamestnancov vykonávajúci prácu v chránených dielňach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.^{25d)}
- w) letecká preprava osôb poskytovaná priamo leteckým dopravcom^{25e)} v rámci pravidelných leteckých dopravných služieb,
- x) dodanie živých zvierat,
- y) dodanie krmív určených pre zvieratá v zoológických záhradách,
- z) dodanie tovaru alebo poskytnutie služby pre zákazky určené výlučne na výskumné, experimentálne, študijné alebo vývojové účely a ide o verejného obstarávateľa začleneného do sektora výskumu a vývoja podľa osobitného predpisu^{25f)},
- aa) príprava a zabezpečenie medzinárodného podujatia významného charakteru na úrovni prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky alebo člena vlády Slovenskej republiky.
- (13) Tento zákon sa nevzťahuje na zákazku

s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je uskutočnenie stavebných prác pre verejného obstarávateľa,

- a) ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik,^{25b)}
- b) ktorých dodávateľom je fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku,^{25c)} alebo
- c) ktoré sú dodávané chránenou dielňou^{25c)} alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak aspoň 30 % zamestnancov vykonávajúci prácu v chránených dielňach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.^{25d)}

(14) Tento zákon sa nevzťahuje na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok.

(15) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ nesmú zadať zákazku, koncesiu alebo použiť súťaž návrhov podľa odsekov 2 až 13 s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov a pravidiel podľa tohto zákona.

Komentár k § 1

• **Odsek 1 – predmet úpravy právneho predpisu**

Predmetom úpravy právneho predpisu je zadávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, súťaž návrhov, zadávanie koncesii na stavebné práce, zadávanie koncesii na služby a správu vo verejnom obstarávaní.

Zákon v ustanovení vymedzuje pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní, ktorý sa vzťahuje na zadávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, zadávanie koncesii na stavebné práce a služby, a na súťaž návrhov.

• **Odsek 2 – na čo sa zákon nevzťahuje**

Zákon o verejnom obstarávaní sa nevzťahuje na:

- **zákazku, súťaž návrhov alebo koncesiu,**
- *pri ktorej plnení sa musia použiť osobit-*

né bezpečnostné opatrenia,

- pri ktorej je nevyhnutná ochrana základných bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie, ak ochranu týchto bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky nie je možné zabezpečiť menej rušivými opatreniami.

Smernice Európskej únie o verejnom obstarávaní vyžadujú, aby bolo zadávanie zákaziek realizované v súlade so zásadami **Zmluvy o fungovaní Európskej únie**, najmä so zásadami voľného pohybu tovaru, slobody usadiť sa a slobody poskytovania služby, ako aj s princípmi, ktoré z týchto slobôd vyplývajú, t. j. v súlade s princípom rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, vzájomného uznávania, proporcionality a transparentnosti.

Ustanovenia zmlúv o fungovaní Európskej únie nebránia použitiu niekoľkých pravidiel

- žiaden členský štát nie je povinný poskytovať informácie, ktorých sprístupnenie odporuje podľa jeho názoru základným záujmom jeho bezpečnosti;
- každý členský štát môže prijať opatrenia, ktoré pokladá za nevyhnutné na ochranu základných záujmov vlastnej bezpečnosti a ktoré sú späté s výrobou zbraní, munície a bojového materiálu alebo obchodu s nimi; tieto opatrenia nesmú nepriaznivo ovplyvniť podmienky hospodárskej súťaže na vnútornom trhu výrobkov, ktoré nie sú určené zvlášť na vojenské účely.

Ustanovenie reflektuje konečnú množinu exempcií, ktoré umožňujú **smernice Európskej únie** o verejnom obstarávaní, pri ktorých nie je povinnosť aplikovať postupy a pravidlá verejného obstarávania.

V ustanovení je riešená výnimka týkajúca sa ochrany základných bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky. Ide o **krajné bezpečnostné záujmy**, pri ktorých je zadávanie zákazky alebo koncesie postupmi verejného obstarávania, vrátane postupov, ktoré sa týkajú zákaziek v oblasti obrany a bezpečnosti, vylúčené z dôvodu, ktorý je uznaný Zmluvou o fungovaní Európskej únie (národná bezpečnosť).

Ďalšie exempcie predstavujú rozhodcovské a zmierovacie konania, nadobúdanie práv

k existujúcim stavbám a iným nehnuteľnostiam alebo nadobúdanie práv k nim akýmkoľvek spôsobom financovania.

Predmetom zákonnej exempcie sú aj výskumné a vývojové služby, okrem výskumných a vývojových služieb určených CPV kódmi skupiny týchto služieb, ktoré slúžia na plnenie úloh verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa a k jeho prospechu, za predpokladu, že sú plne financované verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom.

Iba predstierané podieľanie sa na výsledkoch výskumu a vývoja alebo iba symbolická účasť na odplate pre poskytovateľa služieb nie je naplnením predmetnej výnimky.

Právna úprava ďalej ustanovuje výnimku s postupov verejného obstarávania, ak ide o **uzatváranie pracovnoprávných vzťahov**, a to uzavretie pracovnej zmluvy, dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo obdobného pracovnoprávného vzťahu podľa zákona č. 311/2001 Z. z. **Zákonník práce**.

Zamestnávateľ môže na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať s fyzickými osobami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti a dohodu o brigádnickej práci študentov), ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom (dohoda o vykonaní práce), alebo ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce (dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov).

Ďalšou výnimkou je obstarávanie vykonávané podľa pravidiel medzinárodnej organizácie. Ďalej sú z pôsobnosti zákona vyňaté zákazky týkajúce sa určitých služieb na úseku civilnej obrany alebo ochrany, ak ich vykonáva nezisková organizácia alebo združenie.

Vyňaté sú civilné zákazky alebo koncesie, ktorých predmetom sú určité finančné služby

- **finančné služby** súvisiace s emisiou, predajom, nákupom alebo prevodom cenných papierov alebo iných finančných nástrojov,
- **finančnými nástrojmi** peňažného trhu sú medzibankové depozitá, cenné papiere splatné do jedného roka, termínové ob-

chody do jedného roka s cennými papiermi splatnými do jedného roka a cennými papiermi splatnými nad jeden rok, iné deriváty a ich výnosy peňažné prostriedky v cudzej mene. Finančnými nástrojmi kapitálového trhu sú akcie, dočasné listy, podielové listy a iné cenné papiere prijaté na trh burzy cenných papierov s dobou splatnosti nad jeden rok a ich výnosy,

- služby Národnej banky Slovenska,
- služby Európskej centrálnej banky,
- alebo inej centrálnej banky,
- operácie vykonávané Európskym nástrojom finančnej stability a Európskym mechanizmom pre stabilitu.

DÔLEŽITÉ

Osobitnú výnimku predstavuje zákazka, ktorej cieľom je poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb alebo poskytovanie alebo využívanie verejnej elektronickej komunikačnej siete podľa zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, čo môže predstavovať situáciu, keď verejný obstarávateľ má v úmysle využiť už určité geograficky dislokované siete s cieľom využiť ich ako prípadný poskytovateľ komunikačných služieb. Nejde teda o prípady, keď má verejný obstarávateľ záujem o služby poskytovateľov hlasových alebo dátových elektronických služieb s cieľom získať telefonické alebo internetové prepojenie.

Pri zadávaní verejných zákaziek na určité audiovizuálne a rozhlasové mediálne služby poskytovateľmi mediálnych služieb by sa malo umožniť zohľadnenie aspektov kultúrneho alebo sociálneho významu, v dôsledku čoho sa uplatňovanie pravidiel verejného obstarávania stáva nevhodným.

Z týchto dôvodov je opodstatnená výnimka v prípade verejných zákaziek na služby, ktoré zadávajú samotní poskytovatelia mediálnych služieb, na kúpu, vývoj, produkciu alebo koprodukcii predpripravených programov a iných právnych služieb, ako sú napríklad služby súvisiace so scenármi alebo umeleckými výkonmi potrebnými na výrobu programu. Uve-

dené vylúčenie by sa malo vzťahovať rovnako na vysielacie mediálne služby a na služby na požiadanie – nelineárne služby. Uvedené vylúčenie sa však nevzťahuje na dodanie technického vybavenia potrebného na produkciu, koprodukcii a vysielanie takýchto programov.

V prípade zákaziek, súťaží návrhov alebo koncesií, ktoré sú plne financované medzinárodnou organizáciou alebo medzinárodnou finančnou inštitúciou, sa na zadávanie zákaziek, koncesií alebo súťaže návrhov neuplatní zákonná úprava, ak sa pri ich zadávaní postupuje podľa osobitných pravidiel týchto financujúcich subjektov. V prípade spolufinancovania takýmto subjektami sa zmluvné strany dohodnú na pravidlách, ktoré sa aplikujú.

Určité právne služby sa poskytujú spôsobom, ktorý sa nemôže riadiť pravidlami verejného obstarávania – ide napr. o prípad, keď je poskytovateľ určitej právnej služby ustanovený súdom alebo táto služba je vykonávaná ex lege. Z pôsobnosti zákona sú vyňaté taktiež zákazky týkajúce sa politickej kampane, najmä výroba propagačných filmov a videonahrávok.

Ďalšou z exempcií je poskytovanie centralizovaných činností vo verejnom obstarávaní centrálnou obstarávacou organizáciou, vrátane podporných činností vo verejnom obstarávaní, ak sú tieto poskytované centrálnou obstarávacou organizáciou zároveň s centralizovanými činnosťami vo verejnom obstarávaní.

Zákazky na služby týkajúce sa verejnej osobnej dopravy na dráhach

Ďalej sú z pôsobnosti zákona o verejnom obstarávaní vyňaté zákazky na služby, ktoré sa týkajú verejnej osobnej dopravy na dráhach

Dráhami sú koľajové dráhy, trolejbusové dráhy a lanové dráhy.

Koľajovými dráhami sú železničné dráhy, električkové dráhy a špeciálne dráhy. Železničnými dráhami sú železničné trate a vlečky. Železničné trate tvoria dopravnú cestu železničným vozidlám na účely železničnej dopravy. Železničné trate sa podľa účelu, významu a vybavenia členia na hlavné a vedľajšie. Hlavné železničné trate z hľadiska dopravného významu slúžia na medzinárodnú dopravu a na zabezpečenie celoštátnej dopravnej obslužnosti. Vedľajšie železničné trate slúžia na zabezpečenie

nie regionálnej dopravnej obslužnosti a na mestské a prímestské dopravné služby.

Vlečkou je železničná dráha priamo alebo prostredníctvom inej vlečky zaústená do železničnej trate; používa sa na pohyb železničných vozidiel na účely nakládky, prekládky a vykládky tovaru v podnikoch, skladoch, prístavoch a v termináloch alebo na iné účely.

Špeciálnou dráhou je koľajová dráha na mestskú a prímestskú verejnú osobnú dopravu, najmä metro a mestské a prímestské rýchlo-dráhy, ako aj železničná dráha nezaústená do železničnej trate, ktorá slúži len miestnym alebo turistickým potrebám, najmä miestne úzkorozchodné dráhy.

Železničné trate, stanice, terminály a všetky druhy pevných zariadení, ktoré sú potrebné na zaistenie bezpečnej a nepretržitej prevádzky železníc, tvoria železničnú sieť.

Zákazky zadávané obstarávateľom, ktorý zároveň nespĺňa definíčné znaky verejného obstarávateľa

Osobitnú kategóriu exempcií predstavujú zákazky zadávané obstarávateľom, ktorý zároveň nespĺňa definíčné znaky verejného obstarávateľa, t. j. ide o zadávanie zákaziek obstarávateľom a zákazka sa týka činností mimo rozsahu vybraných činností, kde sa **uplatňuje regulácia zákona o verejnom obstarávaní**. Pri takýchto zákazkách nie je obstarávateľ povinný zadávať zákazku prostredníctvom postupov stanovených zákonom o verejnom obstarávaní; to však nevylučuje jeho povinnosť reflektovať povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Z pôsobnosti zákona sú vyňaté aj špecifické zákazky a koncesie súvisiace s plnením úloh ozbrojených síl, ako aj určité zákazky a koncesie v oblasti obrany a bezpečnosti – zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti na účely spravodajských činností vykonávaných spravodajskými službami a na zákazku, ktorej účelom je **plnenie úloh Policajného zboru spravodajskej povahy**.

V prvom prípade sú v zmysle **ods. 2 písm. x) a y)** vyňaté akékoľvek zákazky, sťažne návrhov (t. j. aj civilné) a koncesie v oblasti obrany a bezpečnosti súvisiace s rozmiestnením ozbrojených síl, ak sa pri ich zadávaní postupuje podľa pravidiel medzinárodnej zmluvy,

resp. pokiaľ ide o nasadenie týchto síl v tretej krajine a operačné potreby vyžadujú, aby plnenie poskytovali subjekty v oblasti operácie (napr. môže ísť o poskytovanie logistickej podpory pre vojská nasadené vo vojnovnej operácii).

V druhom prípade, **ods. 2 písm. z) až ac)** poskytujú výpočet výnimiek vzťahujúci sa len na zákazky (príp. aj koncesie) v oblasti obrany a bezpečnosti, nakoľko tieto výnimky spadajú len pod pôsobnosť smernice Európskeho Parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES (ďalej len „smernica 2009/81/ES“), a preto ich nemožno aplikovať na civilné zákazky.

Vyňatie koncesii

Ďalej sú z pôsobnosti zákona o verejnom obstarávaní vyňaté určité koncesie, predovšetkým ak ide o koncesiu týkajúcu sa poskytovania alebo prevádzkovania pevných sietí za účelom poskytovania služby verejnosti v súvislosti s výrobou, prepravou alebo distribúciou pitnej vody alebo dodávaním pitnej vody do sietí. Ďalšiu výnimku predstavujú **vymedzené služby spojené s prenosom elektronickej pošty, poštovými bezhotovostnými prevodmi a filatelistickými službami**.

Na základe príslušnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa spresňuje, v ktorých prípadoch nepodliehajú zmluvy uzavierané v rámci verejného sektora uplatňovaniu pravidiel verejného obstarávania.

Zákon o verejnom obstarávaní sa nevzťahuje na zákazku zadávanú verejným obstarávateľom inej právnickej osobe za predpokladu, že sú splnené kumulatívne podmienky predmetného ustanovenia, t. j. je splnený predpoklad kontroly nad právnickou osobou, rozsah činností, ktorými je takáto osoba poverovaná a predpoklad neúčasti súkromného kapitálu.

Obdobná výnimka sa uplatňuje aj v prípade zákazky, ktorú zadáva kontrolovaná osoba kontrolujúcej osobe. Ďalšiu výnimku predstavuje zadávanie zákazky verejným obstarávateľom

právnickej osobe za predpokladu, že verejný obstarávateľ **spoločne s inými verejnými obstarávateľmi vykonáva kontrolu nad touto osobou ako nad svojimi vlastnými organizačnými zložkami**. Zároveň musí byť dodržaný rozsah činností, ktoré táto osoba vykonáva pre kontrolujúcich verejných obstarávateľov a musí byť splnená podmienka neúčasti súkromného kapitálu.

Ďalšiu kategóriu výnimiek predstavujú zákazky alebo koncesie, ak sa zmluva alebo koncesia uzatvára len medzi kontrahujúcimi verejnými obstarávateľmi. V tomto prípade musia byť splnené všetky kumulatívne podmienky predmetného ustanovenia.

Nad rámec exempcií, ktoré vyplývajú zo smerníc o verejnom obstarávaní, zákon reguluje ďalšie výnimky do finančného limitu nadlimitnej zákazky. Aj v tejto oblasti je potrebné starostlivo vyhodnocovať, či prípadná exempcia nie je vylúčená z dôvodu existencie cezhraničného záujmu o zákazku, tak ako ho identifikuje vo svojej judikatúre Súdny dvor Európskej únie. Ide najmä o situácie, kde je **použitie zákona o verejnom obstarávaní komplikované**, resp. hospodárska súťaž je vylúčená alebo podstatne zúžená.

Pre účely odstránenia možných interpretačných problémov je potrebné taktiež poznamenať, že pod pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní nespadá ani uzatváranie zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré uzatvára zdravotná poisťovňa podľa osobitného predpisu. Uvedené vychádza z bodu 5 preambuly smernice 2014/24, podľa ktorého „táto smernica by sa nemala vzťahovať na poskytovanie služieb vyplývajúcich zo zákonov, iných právnych predpisov, či zamestnaneckých zmlúv.“

Zákon stanovuje **pravidlo**, ktoré zabraňuje účelovému zneužitiu exempcií z pôsobnosti zákona o verejnom obstarávaní.

Predmetné výnimky z povinnej aplikácie zákona je potrebné vykladať reštriktívne a dôkazné bremeno ich použitia leží na konkrétnom verejnom obstarávateľovi alebo obstarávateľovi, ktorý musí každý prípad exempcie náležite **preskúmať a zadovážiť dostatočné dôkazné prostriedky odôvodňujúce vynátie určitej zákazky z pôsobnosti zákona** o verejnom obstarávaní.

Zákon o verejnom obstarávaní sa nevzťahuje na zákazku zadávanú verejným obstarávateľom vykonávajúcim činnosť v odvetví poštových služieb, služieb iných ako poštové služby, ak túto službu poskytuje verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, ktorý poskytuje aj poštové služby a za predpokladu, že v súvislosti s poštovými službami nie sú splnené podmienky.

Služby iné ako poštové služby na účely zákona o verejnom obstarávaní

- služby riadenia poštovej služby; služby predchádzajúce odoslaniu alebo nasledujúce po odslaní poštovej zásielky, vrátane služieb riadenia podateľní,
- služby zásielok iných ako poštové zásielky, najmä reklamné neadresované zásielky na účely vykonávania,
- služby s pridanou hodnotou súvisiacej s elektronickými prostriedkami a realizovanej výlučne elektronicky, finančných služieb zodpovedajúcich kódom slovníka, filatelistických služieb, logistických služieb spojených s fyzickým doručovaním poštových zásielok alebo ich uložením s inými činnosťami, ktoré nemajú charakter poštových služieb.

Zákon o verejnom obstarávaní sa nevzťahuje na civilnú zákazku alebo koncesiu zadávanú verejným obstarávateľom právnickej osobe spĺňajúcim stanovené požiadavky.

Požiadavky na verejného obstarávateľa

- vykonáva nad právnickou osobou kontrolu obdobnú kontrole, akú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami,
- viac ako 80 % činnosti kontrolovanej právnickej osoby sa vykonáva pri plnení úloh, ktorými ju poveril kontrolujúci verejný obstarávateľ,
- v kontrolovanej právnickej osobe nie je žiadna priama účasť súkromného kapitálu.

Spoločná kontrola

- orgány kontrolovanej právnickej osoby s rozhodovacími právomocami pozostávajú zo zástupcov všetkých zúčastnených verejných obstarávateľov; jednotliví zástupcovia môžu zastupovať niekoľkých alebo všetkých

- zúčastnených verejných obstarávateľov,
- zúčastnení verejní obstarávatelia môžu spoločne vykonávať rozhodujúci vplyv na strategické ciele a významné rozhodnutia kontrolovanej právnickej osoby a
- kontrolovaná právnická osoba nesleduje žiadne záujmy, ktoré sú v rozpore so záujmami kontrolujúcich verejných obstarávateľov.

• **Odsek 12 – podlimitná zákazka a zákazka s nízkou hodnotou**

Tento zákon sa nevzťahuje na podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je

- činnosť znalca, tlmočníka alebo prekladateľa, odborná činnosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby na účely trestného konania vrátane prípravného konania a odborná činnosť prizvanej osoby na účely kontrolnej činnosti alebo na účely správneho konania, odborná činnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby na účely štátnej expertízy a vypracovanie odborného posudku k strategickému dokumentu alebo odborného posudku k navrhovanej činnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie odborne spôsobilou osobou podľa osobitného predpisu.

Ministerstvo môže požiadať o vypracovanie posudku externých odborníkov, vedecké alebo odborné inštitúcie. Lehota na vypracovanie posudku je **do 30 dní**.

Príslušný orgán určí spracovateľa odborného posudku na základe správy o hodnotení strategického dokumentu s prihliadnutím na záznam z verejného prerokovania a stanoviská, a to najneskôr do desiatich dní od uplynutia poslednej lehoty.

O tejto skutočnosti zároveň informuje obstarávateľa.

Pri určení spracovateľa odborného posudku príslušný orgán prihliada na osobitnú odbornú spôsobilosť získanú v odbore alebo oblasti činnosti podľa osobitného predpisu.

Činnosť znalca, tlmočníka alebo prekladateľa je upravená samostatným zákonom a ako taká vykazuje znaky špecifickosti, a to nielen v prípade poskytovania týchto služieb na účely občianskeho súdneho konania, trestného konania vrátane prípravného konania, správneho

konania, rozhodcovského konania alebo iného obdobného konania.

Uvedená špecifickosť znamenala výrazné problémy verejných obstarávateľov vhodne nastaviť a zrealizovať proces verejného obstarávania s cieľom vybrať poskytovateľa služieb v najvyššej kvalite za primeranú hodnotu.

DÔLEŽITÉ

Napriek uvedenému boli bez zjavných dôvodov vyňaté z pôsobnosti zákona len služby znalca, tlmočníka alebo prekladateľa poskytované v určených typoch konaní. Táto zmena od 1. 11. 2017 odstránila existujúce problémy verejných obstarávateľov, najmä s mimoriadne nízkymi ponukami a nemožnosťou garantovať poskytovanie služby prekladateľom alebo tlmočníkom, ktorí boli ponúknutí v rámci procesu verejného obstarávania pre neexistenciu exkluzivity, pri zadávaní zákaziek, predmetom ktorých je poskytovanie činnosť znalca, tlmočníka alebo prekladateľa.

- **nadobúdanie knižničných fondov alebo zbierkových predmetov,**
- **dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby,** ktorú zadáva zastupiteľský úrad Slovenskej republiky v zahraničí, alebo ktoré sú určené na rozvojovú spoluprácu, medzinárodnú humanitárnu pomoc, logistickú podporu ozbrojených síl Slovenskej republiky vyslaných na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky **logistickú podporu zahraničných ozbrojených síl prítomných na území Slovenskej republiky** alebo poskytnutie pomoci pri reakcii v rámci mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany,

DÔLEŽITÉ

Od 1. 1. 2019 sa **doplnila výnimka podľa § 1 ods. 12 písm. c) zákona a to vyňať z jeho pôsobnosti podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, ktoré slúžia na zabezpečenie logistickej podpory zahraničných ozbrojených síl prítomných na území**

Slovenskej republiky. Verejný obstarávateľ na úseku obrany zabezpečuje logistickú podporu zahraničných vojsk spravidla na základe medzinárodných záväzkov, ktoré ho zaväzujú na obstaranie potrebného materiálneho vybavenia v primeranom časovom horizonte. Cieľom uvedenej úpravy bolo poskytnúť verejným obstarávateľom flexibilitu pri plnení predmetných záväzkov.

- **dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, ktorých odberateľom je verejný obstarávateľ a dodávateľ,**
- Zbor väzenskej a justičnej stráže, ak ide o tovar, stavebné práce alebo služby zabezpečované zamestnávaním odsúdených a obvinených, alebo
- stredná odborná škola, ak ide o tovar, stavebné práce alebo služby zabezpečované žiakmi strednej odbornej školy v rámci praktického vyučovania,
- **dodanie tovaru alebo poskytnutie služby na zabezpečenie úhrady výdavkov na deti a mladých dospelých** v profesionálnych rodinách a zabezpečenie potrieb detí a mladých dospelých z vyčleneného rozpočtu na stravovanie a hospodárenie v samostatných skupinách detského domova podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

DÔLEŽITÉ

Profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje starostlivosť o deti a mladých dospelých profesionálny náhradný rodič, ktorým je manžel a manželka, ktorí sú zamestnancami centra, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra. Dieťa možno po skončení vykonávania pobytového opatrenia súdu v centre odovzdať len rodičovi alebo osobe, ktorá sa o neho osobne stará, ak súd v rozhodnutí neurčil inú osobu.

- **tvorba, výroba, oprava alebo údržba scénických a kostýmových výprav, dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb na tvorbu,**

výrobu, opravu alebo údržbu scénických a kostýmových výprav, dodanie notového materiálu, kúpa hudobných nástrojov, náhradných dielov a príslušenstva hudobných nástrojov a oprava a údržba hudobných nástrojov,

- **tvorba, výroba, oprava alebo údržba expozície alebo výstavy pre verejného obstarávateľa, ktorým je právnická osoba podľa zákona o múzeách a galériách, dodanie tovaru alebo poskytovanie služieb na tvorbu, výrobu, opravu alebo údržbu expozície alebo výstavy pre verejného obstarávateľa, ktorým je právnická osoba zákona o múzeách a galériách, a dodanie tovarov, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie stavebných prác na účely reštaurovania zbierkových predmetov.**

Zbierkový predmet je predmet kultúrnej hodnoty, ktorý je odborne spravovaný vykonávaním základných odborných činností.

Zbierkový predmet a poznatky získané jeho odborným spravovaním a vedeckým skúmaním sú súčasťou vedomostného systému múzea alebo galérie. Zbierkovým predmetom môže byť aj objekt v múzeu v prírode, ktorý vznikol jeho prenesením alebo rekonštrukciou pôvodného objektu.

Múzeum alebo galériu môže ako právnickú osobu zriadiť

- podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy ústredný orgán štátnej správy,
- podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vyšší územný celok,
- podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy obec.

Múzeum alebo galériu môže založiť podľa zákona o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby iná právnická osoba ako vyššie uvedená.

- **vytvorenie a dodanie výsledkov vlastnej tvorivej duševnej činnosti, ktorej výsledkom je divadelné dielo, hudobné dielo, slovesné dielo, dielo výtvarného umenia, dielo úžitkového umenia alebo folklórne dielo alebo vykonanie a použitie umeleckého výkonu chráneného Autorským zákonom.**

DÔLEŽITÉ

Právna úprava od 1. 11. 2017 sledovala rozšírenie výnimky z pôsobnosti zákona na zadávanie podlimitnej zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, predmetom ktorej je vytvorenie a dodanie výsledkov vlastnej tvorivej duševnej činnosti, ktorej výsledkom je aj dielo výtvarného umenia a dielo úžitkového umenia. Nakoľko diela výtvarného a úžitkového umenia predstavujú najčastejšie protokolárne dary a takéto diela musia z pohľadu zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v platnom znení spĺňať základnú podmienku, že ide o jedinečný výsledok tvorivej duševnej činnosti autora vnímateľným zmyslami, bez ohľadu na jeho podobu, obsah, kvalitu, účel, formu jeho vyjadrenia alebo mieru jeho dokončenia, obstaranie takýchto protokolárnych predmetov predstavuje neprimeranú komplikáciu pre verejných obstarávateľov.

- **tvorba, výroba, oprava alebo údržba ľudových umeleckých výrobkov** na účely ľudovoumeleckej výroby, dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb na tvorbu, výrobu, opravu alebo údržbu ľudových umeleckých výrobkov na účely ľudovoumeleckej výroby a výkup výrobkov, ktoré sú výsledkom ľudovej umeleckej výroby verejným obstarávateľom, ktorý je právnickou osobou podľa zákona o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách,
- **poskytnutie služby, ktorou je poštová služba** z rozsahu univerzálnej služby podľa zákona o poštových službách,

Univerzálna služba zahŕňa vybrané a distribúciu poštových zásielok s hmotnosťou do 2 kg vrátane, vybrané a distribúciu slepec-kých zásielok, vybrané a distribúciu balíkov s hmotnosťou do 10 kg vrátane, distribúciu balíkov s hmotnosťou do 20 kg vrátane, ak boli vybrané v cudzine zahraničným poskytovateľom univerzálnej služby, vybrané a distribúciu doporučených zásielok a poistených zásielok, vybrané a distribúciu úradných zásielok, služby spojené so zapísanými poštovými zásielkami najviac v rozsahu doplnko-

vých služieb podľa pravidiel pre medzinárodný poštový styk a vrátenie nájdenej poštovej zásielky odosielateľovi.

- **dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb, ktorých výsledkom je dodávka a inštalácia malého zariadenia na výrobu elektriny alebo tepla z obnoviteľných zdrojov energie pre rodinné a bytové domy na účely bývania;** ak ide o výrobu elektriny je malým zariadením zariadenie s výkonom do 10 kW, ak ide o výrobu tepla, je malým zariadením zariadenie pokrývajúce potrebu energie pre budovu užívanú fyzickou osobou alebo fyzickými osobami na bývanie,

DÔLEŽITÉ

Na účely zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v elektroenergetike sa rozumie malým zdrojom zariadenie na výrobu elektriny z obnoviteľného zdroja s celkovým inštalovaným výkonom do 10 kW.

- **dodanie tovaru alebo poskytnutie služby súvisiacej so zabezpečením prípravy a výkonom predsedníctva Slovenskej republiky v medzinárodnej organizácii alebo v medzinárodnom zoskupení.**

DÔLEŽITÉ

Výnimka uvedená v § 1 ods. 12 písm. l) zákona o verejnom obstarávaní sa od 1. 1. 2019 aktualizovala a zovšeobecnila tak, že sa vzťahuje na zabezpečenie predsedníctva v akejkoľvek medzinárodnej organizácii alebo medzinárodnom zoskupení, ktorých je Slovenská republika členom. Príprava každého predsedníctva v medzinárodnej organizácii sa vyznačuje vysokou organizačnou a časovou náročnosťou, ako aj potrebou zabezpečiť dôstojnú prezenciu Slovenskej republiky, často aj v ad-hoc prípadoch. To ovplyvňuje schopnosť verejného obstarávateľa plánovať zadávanie zákaziek podľa zákona, čo potvrdzujú aj skúsenosti so zabezpečovaním takýchto predsedníctiev v iných krajinách EÚ. Sú-

časne sa vzhľadom na znenie § 108 ods. 1 vypustili odkazy na § 109 a 110.

- **dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, ktorých odberateľom je stredná odborná škola alebo odborné učilište, ak má s dodávateľom uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní podľa zákona o odbornom vzdelávaní a príprave a dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom žiaka, ktorý sa pripravuje v systéme duálneho vzdelávania,**

DÔLEŽITÉ

Zmluva o duálnom vzdelávaní

Zamestnávateľ, ktorý je držiteľom osvedčenia, prerokuje so strednou odbornou školou spôsob a podmienky uskutočňovania odborného vzdelávania a prípravy žiaka v systéme duálneho vzdelávania. Ak sa zamestnávateľ a stredná odborná škola dohodnú, uzatvorí zmluvu o duálnom vzdelávaní.

Zmluva o duálnom vzdelávaní obsahuje identifikačné údaje zamestnávateľa, identifikačné údaje strednej odbornej školy, záväzok zamestnávateľa poskytovať žiakom praktické vyučovanie na svoje náklady a zodpovednosť, záväzok strednej odbornej školy organizovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania, študijný odbor alebo učebný odbor, v ktorom zamestnávateľ bude poskytovať praktické vyučovanie, počet žiakov, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie, formu praktického vyučovania, miesto výkonu praktického vyučovania a jeho rozsah, počet majstrov odbornej výchovy alebo počet učiteľov odbornej praxe, ktorí sú zamestnancami zamestnávateľa a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie, počet majstrov odbornej výchovy alebo počet učiteľov odbornej praxe, ktorí sú zamestnancami strednej odbornej školy a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať

praktické vyučovanie, ak zamestnávateľ nezamestnáva majstrov odbornej výchovy alebo učiteľov odbornej praxe alebo potrebný počet majstrov odbornej výchovy alebo potrebný počet učiteľov odbornej praxe, počet hlavných inštruktorov a inštruktorov, ak žiak vykonáva praktické vyučovanie pod vedením hlavného inštruktora alebo inštruktora, časový harmonogram praktického vyučovania v súlade s ustanovenou organizáciou výchovy a vzdelávania v stredných školách, spôsob účasti hlavného inštruktora a inštruktora na hodnotení a klasifikácii žiaka, spôsob finančného zabezpečenia praktického vyučovania, ak sa časť praktického vyučovania vykonáva v dielni, spôsob finančného zabezpečenia majstrov odbornej výchovy alebo učiteľov odbornej praxe, ktorí sú zamestnancami strednej odbornej školy a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie, spôsob finančného zabezpečenia praktického cvičenia, ak sa praktické cvičenie vykonáva na pracovisku praktického vyučovania, hmotné zabezpečenie žiaka, finančné zabezpečenie žiaka, spôsob účasti zamestnávateľa na záverečnej skúške, odbornej zložke maturitnej skúšky alebo absolventskej skúške, spôsob zabezpečovania vzájomných práv a povinností zmluvných strán, dobu, na ktorú sa zmluva o duálnom vzdelávaní uzatvára, spôsob ukončenia zmluvného vzťahu, dátum a podpis štatutárnych zástupcov zmluvných strán. Zamestnávateľ môže uzatvoriť zmluvu o duálnom vzdelávaní s viacerými strednými odbornými školami. Stredná odborná škola môže uzatvoriť zmluvu o duálnom vzdelávaní s viacerými zamestnávateľmi.

- **poradenská činnosť alebo konzultačná činnosť fyzickej osoby pre prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky a predsedu vlády Slovenskej republiky,**
- **ochraňovanie štátnych hmotných rezerv zverených Správou štátnych hmotných**

- **rezerv Slovenskej republiky,**
- **poskytnutie služby v oblasti informačných technológií,** ktorú verejný obstarávateľ v rámci vytvárania a rozvoja informačného systému verejnej správy podľa zákona o e-Governmente, vytvoril zo služieb získaných verejným obstarávaním a
 - pri jej získaní nebolo použité priame rokovacie konanie,
 - poskytuje ju verejnému obstarávateľovi, ktorým je obec alebo vyšší územný celok alebo právnickej osobe založenej alebo zriadenej na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný charakter alebo obchodný charakter, ktorá je úplne alebo z väčšej časti financovaná alebo kontrolovaná verejným obstarávateľom (obcou, VÚC), alebo v ktorej tento verejný obstarávateľ vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu, a títo verejní obstarávatelia používajú takýto informačný systém verejnej správy na výkon činností podľa zákona o obecnom zriadení,
 - ak je výsledkom služby dielo, súhlas na jeho použitie je udelený v neobmedzenom vecnom rozsahu,
 - s poskytnutím služby verejný obstarávateľ počítal už pri verejnom obstaraní tejto služby,

! DÔLEŽITÉ

Informačný systém dátového centra obcí

Informačným systémom dátového centra obcí je nadrezortný informačný systém verejnej správy, ktorý poskytuje obciam technické a programové prostriedky na výkon verejnej moci elektronicky, na prevádzkovanie informačných systémov verejnej správy v ich správe a na zabezpečenie základných činností v oblasti elektronického výkonu vnútorných agend a prevádzku ostatných informačných systémov, ktoré obec používa. Správcom dátového centra je záujmové združenie právnických osôb DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska, kto-

rého jedinými členmi sú ministerstvo financií a Združenie miest a obcí Slovenska.

Po dohode so správcom dátového centra, a ak tomu nebránia technické dôvody, sú obce oprávnené využívať dátové centrum a zabezpečiť prevádzkovanie informačných systémov verejnej správy v ich správe prostredníctvom dátového centra.

Správca dátového centra zabezpečuje pre obce miesto na sprístupňovanie údajov súvisiacich s výkonom originálnych kompetencií, ktoré podľa osobitných predpisov poskytujú ostatným orgánom verejnej moci, a obce sú povinné ukladať tieto údaje v dátovom centre. Na účely podľa prvej vety sú obce oprávnené integrovať informačné systémy verejnej správy, ktorých sú správcami, s dátovým centrom.

Na účely využívania dátového centra obcami na zabezpečenie výkonu verejnej moci elektronicky a prevádzkovanie informačných systémov verejnej správy v ich správe prostredníctvom dátového centra je správca dátového centra oprávnený získavať údaje z iných informačných systémov verejnej správy. Správca dátového centra je oprávnený tieto údaje sprístupniť aj obciam, ktoré nevyužívajú dátové centrum.

Správa a prevádzka dátového centra a plnenie úloh správcu dátového centra podľa zákona sú výkonom verejnej správy. Ministerstvo financií a Združenie miest a obcí Slovenska prispievajú na činnosť správcu dátového centra v rozsahu a spôsobom podľa vnútorných predpisov správcu dátového centra. Ministerstvo financií môže poskytnúť správcovi dátového centra príspevok zo štátneho rozpočtu podľa zákona o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok určený na zabezpečenie činností správcu dátového centra.

- **dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby,** ktorých odberateľom je verejný obstarávateľ, ktorým je Slovenská republika, jeho rozpočtová

organizácia alebo jeho príspevková organizácia a dodávateľom verejný obstarávateľ, ktorým je Slovenská republika, jeho rozpočtová organizácia alebo jeho príspevková organizácia, ktorý priamo dodáva tovar, uskutočňuje stavebnú prácu alebo poskytuje službu,

DÔLEŽITÉ

Znenie predmetnej výnimky predstavuje od 1. 11. 2017 zmiernenie právnej úpravy a odbúranie administratívnej záťaže pri zadávaní všetkých druhov zákaziek medzi subjektmi, ktoré hospodária s prostriedkami štátneho rozpočtu, t.j. medzi subjektmi ktorými sú na strane odberateľa a poskytovateľa Slovenská republika zastúpená svojimi orgánmi, rozpočtová organizácia štátu alebo príspevková organizácia štátu, za predpokladu, dodávanie tovaru, uskutočňovanie stavebných prác a poskytovanie služieb je vykonávané v rámci pôsobnosti im zverenej napr. zákonom, zriaďovateľskou listinou alebo štatútom.

- dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, ktorých odberateľom je verejný obstarávateľ a dodávateľom verejný obstarávateľ, ktorý priamo dodáva tovar, uskutočňuje stavebnú prácu alebo poskytuje službu,
- služba v ťažbovej činnosti alebo pestovateľskej činnosti spojená s hospodárením v lesoch podľa zákona o lesoch,

DÔLEŽITÉ

Od 1. 1. 2019 sa upravila výnimka uvedená v § 1 ods. 12 písm. q) zákona tak, aby ju mohli uplatňovať všetci verejní obstarávatelia. Vytvorili sa tým podmienky pre širšiu spoluprácu medzi subjektmi územnej samosprávy, ako aj pre zapojenie vysokých škôl alebo verejných výskumných inštitúcií. Právna úprava taktiež revidovala výnimku upravenú v § 1 ods. 12 písm. s), nakoľko nie všetky lesnícke služby v pestova-

tel'skej činnosti a ťažbovej činnosti, ktoré sa realizujú, sú uvedené priamo v programe starostlivosti o lesy, ale niektoré z nich vyplývajú priamo zo zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch, resp. súvisia s hospodárením v lesoch.

- tvorba, vydanie a nákup učebníc, učebných textov a pracovných zošitov pre odborné a umelecké vyučovacie predmety v stredných odborných školách a konzervatóriách, pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a pre predmety vyučované v jazyku národnostných menšín, ktoré sú určené na vzdelávanie v školách,

Sústavu škôl tvoria materská škola, základná škola, gymnázium, stredná odborná škola, konzervatórium, školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná umelecká škola, jazyková škola.

Vzdelávanie v školách okrem materskej školy, základnej umeleckej školy a jazykovej školy sa považuje za sústavnú prípravu na povolanie.

DÔLEŽITÉ

Uvedené znenie od 1. 11. 2017 predstavuje zákonnú výnimku, ktorej predmetom je tvorba, vydanie a nákup takých učebníc, učebných textov a pracovných zošitov, ktoré slúžia na vzdelávanie na sústavnú prípravu na povolanie.

Predmetná výnimka je stanovená do výšky finančného limitu nadlimitnej zákazky, zároveň nie je vylúčená z dôvodu existencie cezhraničného záujmu o zákazku, tak ako ho identifikuje vo svojej judikatúre Súdny dvor Európskej únie.

Ide najmä o učebnice, učebné texty a pracovné zošity, kde je použitie zákona o verejnom obstarávaní komplikované a hospodárska súťaž je podstatne zúžená z dôvodu špecifickosti predmetných učebníc, učebných textov a pracovných zošitov.

- poskytnutie služby, ktorú priamo poskytuje verejná vysoká škola a ktorej odberateľom je verejný obstarávateľ,

DÔLEŽITÉ

Uvedené znenie ustanovenia sa týka zákaziek s nízkou hodnotou a podlimitných zákaziek na poskytnutie služieb, ktorých odberateľom je verejný obstarávateľ a dodávateľom je verejná vysoká škola. Uvedené ustanovenie umožňuje od 1. 11. 2017 využiť odborné skúsenosti a znalosti zástupcov akademickej obce v prospech verejných obstarávateľov, čoho pozitívnym dôsledkom môže byť obstaranie odborných služieb za ekonomicky výhodnejších podmienok.

- dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb pre verejného obstarávateľa,
- ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik,

Ide o sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku, čiže je registrovaným sociálnym podnikom.

- ktorých dodávateľom je fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku,
- ktoré sú dodávané chránenou dielňou alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak aspoň 30 % zamestnancov vykonávajúcich prácu v chránených dielnach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.

Znevýhodnenou osobou na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá v predchádzajúcich šiestich mesiacoch nebola zamestnaná okrem zamestnania v pracovnoprávnom vzťahu, ktorého trvanie nepresiahlo v úhne 40 dní v kalendárnom roku, a ak mesačná mzda alebo odmena nepresiahla v úhne sumu životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa zákona o životnom minime.

DÔLEŽITÉ

Od 1. 5. 2018 sa ustanovilo, aby sa zákon o verejnom obstarávaní nevzťahoval na podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb pre verejného obstarávateľa, ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik, fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo ktoré sú dodávané chránenou dielňou, alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak aspoň 30 % zamestnancov, vykonávajúcich prácu v chránených dielnach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby. Ide o nepriamu formu podpory registrovaným sociálnym podnikom.

Chránená dielňa a chránené pracovisko sú pracoviská zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, na ktorých sú zamestnaní občania so zdravotným postihnutím v pracovnom pomere, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce, alebo pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu, a na ktorých sú pracovné podmienky vrátane nárokov na pracovný výkon prispôsobené zdravotnému stavu občanov so zdravotným postihnutím. Za chránenú dielňu sa na účely zákona o službách zamestnanosti považuje pracovisko, na ktorom právnická osoba alebo fyzická osoba zriadi viac ako jedno pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím, a na ktorom pracuje najmenej 50 % občanov so zdravotným postihnutím.

Za chránené pracovisko sa na účely zákona o službách zamestnanosti považuje pracovisko, na ktorom právnická osoba alebo fyzická osoba zriadi pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím a pracovné miesto sa nevytvára v chránenej dielni.

Za chránené pracovisko sa považuje aj pracovisko, na ktorom občan so zdravotným postihnutím prevádzkuje samostatnú zárobkovú činnosť. Chránené pracovisko môže byť zriadené aj v domácnosti občana so zdravotným postihnutím.

DÔLEŽITÉ

S účinnosťou 1. 1. 2019 sa do ustanovenia doplnili ďalšie výnimky do katalógu výnimiek uplatniteľných pre podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou.

- letecká preprava osôb poskytovaná priamo leteckým dopravcom v rámci pravidelných leteckých dopravných služieb,

Leteckým dopravcom je právnická osoba alebo fyzická osoba vykonávajúca za odplatu leteckú prepravu cestujúcich, batôžiny, poštových zásielok alebo nákladu a je držiteľom osvedčenia leteckého prevádzkovateľa a licencie na vykonávanie leteckej dopravy.

DÔLEŽITÉ

Zabezpečovanie služieb pravidelnej leteckej prepravy prostredníctvom verejného obstarávania bolo v praxi vnímané ako problematické, a to z dôvodu neustálej premenlivosti cien vyplývajúcej z rôznych trhových faktorov nesúvisiacich s verejným obstarávaním a skutočností, že častokrát nie je možné predvídať potrebu zabezpečenia konkrétnej služby tak, aby bolo možné jednoznačne špecifikovať predmet zákazky (destinácia, čas prepravy, mená cestujúcich a pod.) v dostatočnom časovom predstihu potrebnom pre realizáciu verejného obstarávania. Navyše je možné poukázať na to, že relevantný trh pre konkrétnu zákazku je určovaný aktuálnou ponukou prepravcov pôsobiacich na letisku (letiskách), na ktorých sa má vykonať nástup na prepravu (t. j. na letiskách, ktoré verejnému obstarávateľovi vyhovujú napr. z hľadiska vzdialenosti). Vzhľadom na danú obmedzenosť reálneho konkurenčného prostredia, ktoré

zákazky s hodnotami nedosahujúcimi výšku finančných limitov nadlimitných zákaziek v zásade nie sú spôsobilé ovplyvniť, ustanovilo sa, aby zmluvy uzatvárané priamo s leteckým dopravcami (t. j. nie prostredníctvom sprostredkovateľských subjektov), boli vyňaté spod pôsobnosti zákona.

- dodanie živých zvierat,
- dodanie krmív určených pre zvieratá v zoológických záhradách,

DÔLEŽITÉ

Vzhľadom na to, že zviera je živý tvor, pričom každý jedinec sa vyznačuje individuálnymi vlastnosťami, v zásade nie je možné pri obstarávaní zvierat slúžiacich na osobitné účely (bezpečnostné, záchranné, vedecké, výskumné a pod...) postupovať pri opise predmetu zákazky plne v súlade s požiadavkami podľa § 42 zákona o verejnom obstarávaní. V praxi napríklad býva často potrebné, aby za účelom predchádzania príbuzenskej plemenitbe išlo o jedincov s vhodnou genetickou líniou, a teda, aby zviera pochádzalo z konkrétneho chovu alebo aby zviera disponovalo predpokladmi na výcvik pre ozbrojené alebo záchranné zložky. Z tohto dôvodu dochádza od 1. 1. 2019 k vyňatiu spod pôsobnosti zákona obstarávania živých zvierat v intenciách dotknutých finančných limitov. Nová právna úprava ďalej zaviedla exempciu v ustanovených finančných limitoch, ktorá umožní zefektívniť nákup krmív určených pre zvieratá v zoológických záhradách a tým pružnejšie a adekvátnejšie reagovať na nutričné potreby jednotlivých zvierat, nakoľko individuálna spotreba krmiva u jednotlivých zvierat je daná rozličnou potrebou živín, ktorá sa neustále mení vzhľadom na hmotnosť, vek, pohlavie, sezónnosť, fázu reprodukčného cyklu, typ metabolizmu, temperament, spôsob ustajnenia, nárokov na tepelný režim alebo stres zvierat chovaných v zoológických záhradách. Pod pojmom krmivo je potrebné rozumieť akékoľvek látky

alebo výrobky, vrátane doplnkových látok, spracované, čiastočne spracované alebo nespracované, určené na používanie na kŕmenie zvierat orálnou cestou. Výnimku je pritom potrebné chápať tak, že sa uplatňuje na krmivo ako celok, t. j. kumulatívne sa zohľadňujú všetky druhy krmív, a teda nebudú sa uplatňovať „osobitné finančné limity“ napríklad na objemové krmivo, jadrové krmivo, ovsce a zeleninu, vedľajšie živočíšne produkty a pod.

- dodanie tovaru alebo poskytnutie služby pre zákazky určené výlučne na výskumné, experimentálne, študijné alebo vývojové účely a ide o verejného obstarávateľa začleneného do sektora výskumu a vývoja podľa zákona o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja.

Právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia uskutočňujúce výskum a vývoj sa na štatistické účely začleňujú do týchto sektorov výskumu a vývoja štátny sektor, ktorý tvorí Slovenská akadémia vied a právnické osoby uskutočňujúce výskum a vývoj zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy, sektor verejných výskumných inštitúcií, ktorý tvoria verejné výskumné inštitúcie, sektor vysokých škôl, ktorý tvoria verejné vysoké školy, štátne vysoké školy, súkromné vysoké školy a nimi založené právnické osoby uskutočňujúce výskum a vývoj.

DÔLEŽITÉ

Osobitné požiadavky, ktoré sú častokrát nezlučiteľné s požiadavkami opisu predmetu zákazky v intenciách § 42, si vyžaduje aj obstarávanie špecifických tovarov (prístroj, zariadenie, chemikália, enzým, protilátka a pod.) alebo služieb (analýzy, sekvenovanie a pod.) priamo určených pre potreby vedy a výskumu. Moderné experimentálne protokoly sú pritom založené na použití konkrétneho výrobku (prístroja, chemikálie, protilátky) a použitie iného výrobku (s formálne identickými parametrami) môže viesť k neúspechu celého experimentu (škoda rádozo prevyšujúca potenciálnu úsporu pri použití lacnejšieho kompo-

nentu). Analogické riziko je reálne aj pri špecifických službách pre výskumné účely. Použitie zákona je v daných prípadoch komplikované a hospodárska súťaž je podstatne zúžená, a preto sa právnou úpravou sleduje výrazné zníženie administratívnej záťaže, ak sa použitie pravidiel verejného obstarávania považuje za neúčelné.

- **príprava a zabezpečenie medzinárodného podujatia významného charakteru na úrovni prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky alebo člena vlády Slovenskej republiky.**

DÔLEŽITÉ

V súvislosti s výnimkou týkajúcou sa prípravy a zabezpečenia medzinárodného podujatia významného charakteru na úrovni prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky alebo člena vlády Slovenskej republiky vychádza z predpokladu, že zabezpečenie medzinárodného podujatia za účasti vysokých štátnych predstaviteľov Slovenskej republiky a iných štátov sa vyznačuje vysokou organizačnou a časovou náročnosťou, ako aj potrebou zabezpečiť takéto významné podujatie na zodpovedajúcej dôstojnej úrovni s pozitívnou reprezentáciou Slovenskej republiky navonok. Medzinárodné podujatia významného charakteru na úrovni uvedených štátnych predstaviteľov si vyžadujú bezpečnostné opatrenia nielen pri presune, príchode a odchode jednotlivých štátnych predstaviteľov a delegácií, ale aj pri zabezpečení objektivej bezpečnosti samotného miesta, kde bude podujatie prebiehať. Potreba vykonania všetkých úkonov na zaistenie bezpečnosti a zabezpečenie požiadaviek zúčastňujúcich sa krajín má vplyv na samotné organizačno-technické zabezpečenie takéhoto podujatia, pričom ich zverejnenie v prípadoch poskytnutia opisu predmetu zákazky zverejnením v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní by predstavovalo neúmerne

zvýšenie bezpečnostného rizika samotného podujatia.

Zákon o verejnom obstarávaní sa nevzťahuje na zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je uskutočnenie stavebných prác pre verejného obstarávateľa,

- ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik,
- ktorých dodávateľom je fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo
- ktoré sú dodávané chránenou dielňou alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak aspoň 30 % zamestnancov vykonávajúcich prácu v chránených dielňach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ nesmú zadať zákazku, koncesiu alebo použiť súťaž návrhov s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov a pravidiel podľa tohto zákona.

DÔLEŽITÉ

Od 1. 5. 2018 sa doplnilo ustanovenie, podľa ktorého sa zákon o verejnom obstarávaní nevzťahuje na zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je uskutočnenie stavebných prác pre verejného obstarávateľa, ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik, fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo ktoré sú dodávané chránenou dielňou alebo v rámci programov chránených pracovných miest.

Po novom sa zákon o verejnom obstarávaní od 1. 1. 2019 nevzťahuje ani na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok.

Po novom sa zaviedla výnimka spod pô-

sobnosti zákona pre zákazky, ktorých predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur, v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok. Uvedeným sa sledovalo hlavne zefektívnenie a spružnenie nákupov pri zákazkách, ktoré z pohľadu ich hodnoty nie je proporčné regulovať pravidlami verejného obstarávania.

§ 2

Základné pojmy

(1) Verejné obstarávanie sú pravidlá a postupy podľa tohto zákona, ktorými sa zadávajú zákazky, koncesie a súťaže návrhov.

(2) Informácie potrebné na vypracovanie ponuky, návrhu alebo na preukázanie splnenia podmienok účasti sú informácie uvedené v dokumentoch potrebných na vypracovanie ponúk, návrhu alebo na preukázanie splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní.

(3) Dokumenty potrebné na vypracovanie ponuky, návrhu alebo na preukázanie splnenia podmienok účasti sú najmä oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, oznámenie použité ako výzva na súťaž, oznámenie o koncesii, oznámenie o vyhlásení súťaže návrhov, výzva na predkladanie ponúk, súťažné podklady, súťažné podmienky, informatívny dokument, koncesná dokumentácia a iná sprievodná dokumentácia.

(4) Podporná činnosť vo verejnom obstarávaní je najmä

- a) poskytovanie technickej infraštruktúry pri zadávaní zákazky, uzavretí rámcovej dohody, zadávaní koncesie alebo pri použití súťaže návrhov,
- b) poskytovanie poradenstva vo verejnom obstarávaní,
- c) príprava a riadenie postupov verejného obstarávania v mene a na účet verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa.

(5) Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) hospodárskym subjektom fyzická osoba, právnická osoba alebo skupina takýchto osôb, ktorá na trh dodáva tovar, uskutočňuje stavebné práce alebo poskytuje službu,
- b) záujemcom hospodársky subjekt, ktorý má záujem o účasť vo verejnom obstarávaní,
- c) uchádzačom hospodársky subjekt, ktorý predložil ponuku,
- d) koncesionárom hospodársky subjekt, s kto-

- rým verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ uzavrel koncesnú zmluvu podľa tohto zákona,
- e) subdodávateľom hospodársky subjekt, ktorý uzavrie alebo uzavrel s úspešným uchádzačom písomnú odpliatnu zmluvu na plnenie určitej časti zákazky alebo koncesie,
 - f) stavbou výsledok stavebných prác alebo stavebných prác a inžinierskych služieb ako celku, ktorý spĺňa ekonomickú funkciu alebo technickú funkciu,
 - g) rámcovou dohodou písomná dohoda medzi jedným alebo viacerými verejnými obstarávateľmi alebo jedným alebo viacerými obstarávateľmi na jednej strane a jedným alebo viacerými uchádzačmi na strane druhej; rámcová dohoda určuje podmienky zadávania zákaziek počas jej platnosti, najmä čo sa týka ceny a ak je to možné, aj predpokladaného množstva predmetu zákazky,
 - h) písomnou formou akékoľvek vyjadrenie pozostávajúce zo slov alebo čísiel, ktoré možno čítať, reprodukovat' a následne odovzdať ďalej vrátane informácií prenášaných a uchovávaných elektronickými prostriedkami,
 - i) elektronickými prostriedkami elektronické nástroje a elektronické zariadenia na spracovanie údajov vrátane digitálnej kompresie a uchovávanie údajov, ktoré sú prenášané, posielané a prijímané po vedení, rádiovými vlnami, optickými prostriedkami alebo inými elektromagnetickými prostriedkami,
 - j) žiadosťou o účasť
 1. písomná žiadosť o poskytnutie súťažných podkladov alebo koncesnej dokumentácie, ak ide o verejnú súťaž, obchodnú verejnú súťaž alebo postup zadávania podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhu,
 2. písomná žiadosť o zaradenie do procesu verejného obstarávania, ak ide o užíu súťaž, rokovacie konania, súťažný dialóg, inovatívne partnerstvo a koncesný dialóg,
 3. predloženie dokladov, ktorými záujemca preukazuje splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní alebo predloženie jednotného európskeho dokumentu pre verejné obstarávanie (ďalej len „jednotný európsky dokument“), ak ide o užíu súťaž, rokovacie konania, súťažný dialóg, inovatívne partnerstvo a koncesný dialóg,
 - k) životným cyklom všetky postupné fázy výrobu, stavby alebo poskytovania služby ako výskum a vývoj, priemyselný vývoj, výroba, oprava, modernizácia, úprava, údržba, logistika, školenie, testovanie, stiahnutie a likvidácia,
 - l) výskumom a vývojom všetky činnosti zahŕňajúce základný výskum, aplikovaný výskum a experimentálny vývoj; experimentálny vývoj môže zahŕňať realizáciu zariadení demonštrujúcich výkon novej koncepcie alebo novej technológie v príslušnom prostredí alebo v reprezentatívnom prostredí,
 - m) inováciou zavedenie nového alebo významne zlepšeného výrobu, služby alebo procesu, ktorý môže zahŕňať aj výrobný, stavebný alebo konštrukčný proces, novú marketingovú metódu alebo novú organizačnú metódu do podnikateľskej praxe, organizáciu pracovného prostredia alebo vonkajších vzťahov,
 - n) značkou akýkoľvek dokument, osvedčenie alebo potvrdenie, ktoré potvrdzuje, že stavebné práce, výrobu, služba, proces alebo postup spĺňa podmienky na udelenie značky,²⁶⁾
 - o) bežne dostupnými tovarmi, stavebnými prácami alebo službami na trhu tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré
 1. nie sú vyrábané, dodávané, uskutočňované alebo poskytované na základe špecifických a pre daný prípad jedinečných požiadaviek,
 2. sú ponúkané v podobe, v ktorej sú bez väčších úprav ich vlastností alebo prvkov aj dodané, uskutočnené alebo poskytnuté a zároveň
 3. sú spravidla v podobe, v akej sú dodávané, uskutočňované alebo poskytované pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa, dodávané, uskutočňované alebo poskytované aj pre spotrebiteľov a iné osoby na trhu.
 - p) sociálnym hľadiskom taký aspekt súvisiaci s predmetom zákazky, ktorý môže viesť k pozitívnemu sociálnemu vplyvu^{26a)} plnenia predmetu zákazky, najmä k vytvoreniu alebo podpore tvorby pracovných príležitostí, dôstojným, spravodlivým a uspokojivým pra-

covným podmienkam nad rámec zákonom vyžadovanej povinnosti ich zabezpečenia, začleneniu znevýhodnených, ohrozených alebo vylúčených osôb a skupín osôb do spoločenských vzťahov a zjednodušeniu ich prístupu na trh práce, zvýšeniu dostupnosti a použiteľnosti tovarov, služieb a stavebných prác pre zdravotne postihnuté osoby, etickému a spravodlivému obchodovaniu, zabezpečeniu rastu ekonomiky založenej na vedomostiach a inováciách, udržateľnosti zdrojov a sociálnej a územnej súdržnosti, k zvyšovaniu zodpovednosti dodávateľov vo vzťahu k záujmom spoločnosti, najmä integrovaním sociálne prospešných aktivít do činnosti dodávateľa a spoluprácou s jeho činnosťou dotknutými subjektmi alebo zmierňovaním dôsledkov ekonomického a sociálneho zaostávania najmenej rozvinutých okresov.

(6) Bežne dostupnými tovarmi, stavebnými prácami alebo službami podľa odseku 5 písm. o) sú najmä tovary, stavebné práce alebo služby určené na uspokojenie bežných prevádzkových potrieb verejného obstarávateľa a obstarávateľa.

(7) Bežne dostupnými tovarmi alebo službami podľa odseku 5 písm. o) sú najmä tovary a služby spotrebného charakteru.

Komentár k § 2

Zákon v predmetnom ustanovení objasňuje základnú terminológiu zákona o verejnom obstarávaní s vysvetlením ich definície.

• Verejné obstarávanie

Verejným obstarávaním sa rozumejú pravidlá a postupy, ktoré predpisuje zákon v súvislosti s uzatváraním zmlúv povinnými subjektami. Ide o postupy, ktorými sa zadávajú zákazky (§ 3), koncesie (§ 34) a súťaže návrhov.

• Informácie potrebné na vypracovanie ponuky, návrhu, na preukázanie splnenia podmienok účasti

Ide o informácie uvedené v dokumentoch. V podstate ide o dokumenty potrebné na vypracovanie ponúk, návrhu alebo na preukázanie splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní.

• Dokumenty potrebné na vypracovanie ponuky, návrhu, na preukázanie splnenia podmienok účasti

- oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania,
- oznámenie použité ako výzva na súťaž,
- oznámenie o koncesii,
- oznámenie o vyhlásení súťaže návrhov,
- výzva na predkladanie ponúk,
- súťažné podklady,
- súťažné podmienky,
- informatívny dokument,
- koncesná dokumentácia,
- iná sprievodná dokumentácia.

Oznámenia používané vo verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ posielajú Úradu pre úradné publikácie Európskej únie a úradu na uverejnenie.

• Podporná činnosť vo verejnom obstarávaní

- poskytovanie technickej infraštruktúry pri zadávaní zákazky,
- poskytovanie technickej infraštruktúry pri uzavretí rámcovej dohody,
- poskytovanie technickej infraštruktúry pri zadávaní koncesie,
- poskytovanie technickej infraštruktúry pri použití súťaže návrhov,
- poskytovanie poradenstva vo verejnom obstarávaní,
- príprava a riadenie postupov verejného obstarávania v mene a na účet verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa.

Definícia základnej terminológie vo verejnom obstarávaní

• Hospodársky subjekt

Ide o fyzickú osobu, právnickú osobu alebo skupinu takýchto osôb. Táto osoba (skupina osôb)

- dodáva na trh tovar,
- uskutočňuje stavebné práce,
- poskytuje službu.

Definícia hospodárskeho subjektu predstavuje najširšie vyjadrenie potenciálneho dodávateľa tovarov, poskytovateľa služieb alebo realizátora stavebných prác. Hospodársky sub-

jekt, ktorý má záujem o účasť vo verejnom obstarávaní, je záujemcom, ktorý sa predložením ponuky stáva uchádzačom.

Predmetná terminológia nadväzuje na jednotlivé etapy procesu verejného obstarávania.

- **Záujemca**

Ide o hospodársky subjekt. Tento subjekt vyvíja záujem o účasť vo verejnom obstarávaní.

- **Uchádzač**

Ide o hospodársky subjekt, ktorý predložil ponuku v rámci verejného obstarávania.

- **Koncesionár**

Ide o hospodársky subjekt, s ktorým bola uzatvorená koncesná zmluva. Koncesnú zmluvu s ním uzatvára verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Koncesná zmluva nesmie byť v rozpore so súťažnými podkladmi alebo koncesnou dokumentáciou a s ponukou predloženou úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi. Koncesia napríklad na stavebné práce je zákazka rovnakého typu ako zákazka na uskutočnenie stavebných prác s tým rozdielom, že protiplnením za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť, je buď právo na využívanie stavby na dohodnutý čas alebo je toto právo spojené s peňažným plnením.

- **Subdodávateľ**

Ide o hospodársky subjekt, ktorý uzavrel s úspešným uchádzačom písomnú odplatnú zmluvu na plnenie určitej časti zákazky alebo koncesie. Zároveň však ide aj o hospodársky subjekt, ktorý ešte len uzavrie odplatnú zmluvu.

- **Stavba**

Ide o výsledok stavebných prác alebo stavebných prác a inžinierskych služieb ako celku, ktorý spĺňa ekonomickú funkciu alebo technickú funkciu.

Definícia stavby vychádza z definície upravenej smernicami pre oblasť verejného obstarávania a je rozdielna od definície stavby podľa stavebného zákona slúžiacej účelom stavebného konania. Na účely zákona o verejnom obstarávaní ide v podstate o stavbu v zmysle

investičného zabezpečenia stavebno-inžinierskych prác.

- **Rámcová dohoda**

Ďalším inštitútom zákona o verejnom obstarávaní je rámcová dohoda.

Ide o druh zmluvy, ktorá **vymedzuje len určitý rámec plnenia** na rozdiel od zmluvy, ktorá obsahuje všetky kontraktačné podmienky súvisiace s predmetom zákazky a tvorí konečnú úpravu vzájomných vzťahov zmluvných strán.

Ide o písomnú dohodu, ktorá určuje podmienky zadávania zákaziek počas jej platnosti. Medzi podmienky patrí napríklad cena, ak je to možné aj predpokladané množstvo predmetu zákazky.

Rámcová dohoda sa uzatvára medzi

- jedným alebo viacerými verejnými obstarávateľmi,
- jedným alebo viacerými obstarávateľmi na jednej strane a jedným alebo viacerými uchádzačmi na strane druhej.

DÔLEŽITÉ

V súlade s európskymi smernicami (2014/24/EÚ v platnom znení, 2014/25/EÚ v platnom znení) sa od 1. 1. 2019 upravila definícia rámcovej dohody. Rámcová dohoda predstavuje pomerne flexibilný nástroj na obstarávanie bežných tovarov, služieb alebo stavebných prác prevažne prevádzkového charakteru (napr. kancelárske potreby, papier, deratizačné alebo dezinfekčné služby, opravárske práce). Ide o opakované plnenia, ktorých množstvo nie sú celkom presne známe.

Z uvedeného dôvodu sa zaviedlo pravidlo, podľa ktorého rámcová dohoda nemusí upravovať množstvo predmetu zákazky, ktorý sa na jej základe plánuje obstarat', ak toto množstvo reálne nie je možné vopred určiť. Ak je však možné predpokladané množstvo určiť aspoň rámcovo, je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinný toto množstvo uviesť v rámcovej dohode, aby tak potenciálnym uchádzačom a záujemcom poskytol

čo možno najviac informácií, ktoré sú potrebné na vypracovanie relevantnej ponuky.

Okrem toho naďalej platí, že aj pri rámcových dohodách sú verejní obstarávatelia a obstarávatelia povinní určiť predpokladanú hodnotu zákazky a zahrnúť do nej maximálnu predpokladanú hodnotu všetkých zmlúv plánovaných počas trvania rámcovej dohody. Súčasne naďalej platí i povinnosť uviesť v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž buď predpokladanú hodnotu rámcovej dohody, množstvo alebo rozsah obstarávaného predmetu zákazky.

Ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ určuje podmienky účasti v spojení s predpokladanou hodnotou alebo ak vyžaduje zábezpeku, naďalej má povinnosť uviesť predpokladanú hodnotu rámcovej dohody v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, resp. v oznámení použitom ako výzva na súťaž.

Ustanovenie taktiež poskytuje legálne definície spojené s komunikáciou a síce vysvetlenie pojmov „písomne“ a elektronické prostriedky.

Taktiež je bližšie špecifikované, čo sa rozumie pod pojmami „žiadosť o účasť“, „informácie potrebné na vypracovanie ponuky“ a „dokumenty potrebné na vypracovanie ponuky“.

• **Písomná forma**

Akékoľvek vyjadrenie pozostávajúce zo slov alebo čísiel, ktoré možno čítať, reprodukovat' a následne odovzdať ďalej. Taktiež pod uvedený pojem patria informácie prenášané a uchovávané elektronickými prostriedkami (definícia nižšie).

• **Elektronické prostriedky**

Ide o elektronické nástroje a elektronické zariadenia na spracovanie údajov vrátane digitálnej kompresie a uchovávanie údajov, ktoré sú prenášané, posielané a prijímané po vedení, rádiovými vlnami, optickými prostriedkami alebo inými elektromagnetickými prostriedkami.

• **Žiadosť o účasť**

- písomná žiadosť o poskytnutie súťažných podkladov alebo koncesnej dokumentácie,
- písomná žiadosť o zaradenie do procesu verejného obstarávania,
- predloženie dokladov, ktorými záujemca preukazuje splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní alebo predloženie jednotného európskeho dokumentu pre verejnú obstarávanie – jednotný európsky dokument.

• **Životný cyklus**

Pojem životný cyklus zahŕňa všetky fázy spojené s obstaraním, využívaním a príp. likvidáciou predmetu zákazky.

Ide o všetky postupné fázy výrobu, stavby alebo poskytovania služby ako výskum a vývoj, priemyselný vývoj, výroba, oprava, modernizácia, úprava, údržba, logistika, školenie, testovanie, stiahnutie a likvidácia,

• **Výskum a vývoj**

Ide o činnosti zahŕňajúce

- základný výskum,
- aplikovaný výskum,
- experimentálny vývoj.

• **Experimentálny vývoj**

K uvedenému vývoju patrí realizácia zariadení demonštrujúcich výkon novej koncepcie alebo novej technológie v príslušnom alebo reprezentatívnom prostredí.

• **Inovácia**

Ide v podstate o zavedenie nového alebo významne zlepšeného výrobu, služby alebo procesu.

Proces zahŕňa:

- výrobný proces,
- stavebný proces,
- konštrukčný proces,
- novú marketingovú metódu,
- novú organizačnú metódu do podnikateľskej praxe,
- organizáciu pracovného prostredia,
- organizáciu vonkajších vzťahov.

V právnej úprave sa legálne vymedzuje pojem inovácia. Výskum a inovácie vrátane ekologických a sociálnych inovácií patria medzi

hlavné hnacie sily budúceho rastu.

Zo strategického hľadiska by verejní obstarávatelia a obstarávatelia mali čo najlepšie využiť verejnú obstarávanie na podporu inovácií. Nákup inovačných výrobkov, stavebných prác a služieb zohráva dôležitú úlohu pri zvyšovaní účinnosti a kvality verejných služieb a zároveň **reaguje na veľké spoločenské výzvy**. Prispieva k dosiahnutiu čo najefektívnejšieho využívania verejných finančných prostriedkov, ako aj k rozsiahlejším hospodárskym, environmentálnym a spoločenským prínosom z hľadiska nových nápadov a ich zhmotnenia do inovačných výrobkov a služieb, čím sa podporuje udržateľný hospodársky rast.

Vzhľadom na význam inovácií by verejní obstarávatelia a obstarávatelia mali čo najčastejšie umožňovať predkladanie variantných riešení. Pozornosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa by sa mala upriamiť na potrebu vymedziť minimálne požiadavky, ktoré by takéto variantné riešenia mali spĺňať.

„Inovácia“ je zavedenie nového alebo významne vylepšeného výrobku, služby alebo procesu vrátane, ale nie výlučne, výrobných, stavebných alebo konštrukčných procesov, novej marketingovej metódy alebo novej organizačnej metódy do podnikateľskej praxe, organizácie pracovného miesta alebo vonkajších vzťahov okrem iného s cieľom pomôcť riešiť spoločenské výzvy alebo podporiť stratégiu Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

- **Značka**

Dokument, osvedčenie alebo potvrdenie, ktoré potvrdzuje, že stavebné práce, výrobok, služba, proces alebo postup spĺňa podmienky na udelenie značky podľa zákona č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov.

- **Bežne dostupné tovary, stavebné práce alebo služby na trhu**

Ide o tovary, stavebné práce, služby, ktoré nie sú vyrábané, dodávané, uskutočňované alebo poskytované na základe špecifických a pre daný prípad jedinečných požiadaviek, alebo sú ponúkané v podobe, v ktorej sú bez

väčších úprav ich vlastností alebo prvkov aj dodané, uskutočnené alebo poskytnuté a zároveň sú spravidlá v podobe, v akej sú dodávané, uskutočňované alebo poskytované pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa, dodávané, uskutočňované alebo poskytované aj pre spotrebiteľov a iné osoby na trhu.

- **Sociálne hľadisko**

DÔLEŽITÉ

Od 1. 5. 2018 zákon definuje sociálne hľadisko vo verejnom obstarávaní. V tejto súvislosti sa zároveň upravila terminológia používaná v zákone. Ide o aspekt súvisiaci s predmetom zákazky, ktorý môže viesť k pozitívnemu sociálnemu vplyvu plnenia predmetu zákazky.

Pozitívnym sociálnym vplyvom je napĺňanie verejného záujmu alebo komunitného záujmu. Napĺňaním verejného záujmu na účely tohto zákona je poskytovanie spoločensky prospešnej služby pre spoločnosť ako celok alebo pre neobmedzený okruh fyzických osôb, poskytovanie spoločensky prospešnej služby znevýhodneným osobám alebo zraniteľným osobám a poskytovanie spoločensky prospešnej služby. **Napĺňaním komunitného záujmu na účely tohto zákona je poskytovanie spoločensky prospešnej služby pre skupinu osôb**, ktorú je možné ohraničiť a identifikovať podľa územného, členského, záujmového alebo iného objektívneho kritéria, okrem poskytovania spoločensky prospešnej služby znevýhodneným osobám alebo zraniteľným osobám a spoločensky prospešnej služby.

Ide hlavne o vytvorenie alebo podporu tvorby pracovných príležitostí, dôstojným, spravodlivým a uspokojivým pracovným podmienkam nad rámec zákonom vyžadovanej povinnosti ich zabezpečenia, začleneniu znevýhodnených, ohrozených alebo vylúčených osôb a skupín osôb do spoločenských vzťahov a zjednodušeniu ich prístupu na trh práce, zvýšeniu dostupnosti a použiteľnosti tovarov, služieb a stavebných prác pre zdravotne postihnuté osoby, etickému a spravodlivému obchodovaniu, **zabezpečeniu rastu ekonomiky založenej na vedomostiach a inováciách**, udržateľnosti

zdrojov a sociálnej a územnej súdržnosti, k zvyšovaniu zodpovednosti dodávateľov vo vzťahu k záujmom spoločnosti, najmä **integrováním sociálne prospešných aktivít do činnosti dodávateľa a spoluprácou s jeho činnosťou dotknutými subjektmi** alebo zmierňovaniu dôsledkov ekonomického a sociálneho zaostávania najmenej rozvinutých okresov.

• **Bežne dostupné tovary, stavebné práce alebo služby uvedené v písm. o)**

Ide o tovary, stavebné práce alebo služby určené na uspokojenie bežných prevádzkových potrieb verejného obstarávateľa a obstarávateľa. Cieľom definície tovarov, služieb alebo stavebných prác bežne dostupných na trhu je vyjadriť bežnú dostupnosť ako stav, keď ide o také tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré sa dodávajú na trhu takpovediac v rovnakej podobe, rovnakým spôsobom komukoľvek a nie sú špecificky upravené pre potreby verejného obstarávateľa v danom prípade. Ako príklad je možné uviesť software, ktorým je operačný systém, ktorý je bežným tovarom, keďže je v rovnakej podobe a spôsobom dodávaný komukoľvek.

Naproti tomu software, ktorý si vyžaduje prispôbenie vždy na konkrétne požiadavky verejného obstarávateľa, je teda svojim spôsobom vždy jedinečný a s takýmto prispôbením nie je bežne dodávaný, nebude bežným tovarom.

Obdobne osobné motorové vozidlo je bežným tovarom aj vrátane modifikácií, ak ich bežne predávajúci či výrobca ponúka aj iným odberateľom na trhu, avšak v prípade, ak ide o dodanie napríklad automobilu prispôbeného na záchranárske či iné obdobné činnosti, nepôjde o bežný tovar.

Pri službách a prácach bude posudzovanie obdobné – ak pôjde o služby alebo stavebné práce, ktoré sú bežne ponúkané bez ohľadu napríklad na miesto plnenia len v závislosti od ich rozsahu, resp. iných, bežne ponúkaných podmienok, pôjde o bežne dostupné služby a práce. Naopak, ak budú jedinečne dohodnuté pre daný konkrétny prípad so všetkými špecifikami z neho vyplývajúcimi, nepôjde o bežnú dostupnosť. Orientáciu poskytnie v prvom kroku už ponuka, ktorá bude formulovaná spôsobom „tak ako je“.

• **Bežne dostupné tovary alebo služby podľa písm. o)**

Ide hlavne o tovary a služby spotrebného charakteru.

Zákon o verejnom obstarávaní tiež obsahuje demonštratívny výpočet príkladov, kedy ide o bežne dostupné tovary, služby alebo stavebné práce.

Pre úplnosť je napokon potrebné dodať, že **definícia bežnej dostupnosti nevychádza z účtovných predpisov**, a teda nie je relevantné, či v zmysle nich ide o tovary služby spotrebného charakteru alebo investičný majetok.

Bežnú dostupnosť na účely tohto zákona je tak potrebné posudzovať vždy „ad hoc“, nakoľko môžu nastať prípady, kedy investičný majetok bude bežne dostupný a naopak, tovar spotrebného charakteru nebude.

§ 3

Zákazka

(1) Zákazka na účely tohto zákona je odplatná zmluva uzavretá medzi jedným alebo viacerými verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi na jednej strane a jedným alebo viacerými úspešnými uchádzačmi na strane druhej, ktorej predmetom je dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby.

(2) Zákazka na dodanie tovaru na účely tohto zákona je zákazka, ktorej predmetom je kúpa, lízing, kúpa tovaru na splátky alebo prenájom tovaru s možnosťou odkúpenia alebo bez možnosti odkúpenia; môže zahŕňať aj činnosti spojené s umiestnením a montážou tovaru.

(3) Zákazka na uskutočnenie stavebných prác na účely tohto zákona je zákazka, ktorej predmetom je

- uskutočnenie stavebných prác alebo vypracovanie projektovej dokumentácie a uskutočnenie stavebných prác súvisiacich s niektorou z činností uvedených v oddiele 45 slovníka obstarávania,
 - uskutočnenie stavby alebo vypracovanie projektovej dokumentácie a uskutočnenie stavby alebo
 - uskutočnenie stavby akýmkoľvek spôsobom podľa požiadaviek, ktoré určil verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, ktorý má rozhodujúci vplyv na druh stavby alebo projekt stavby.
- (4) Zákazka na poskytnutie služby na účely

tohto zákona je zákazka, ktorej predmetom je poskytnutie služby, okrem zákazky uvedenej v odsekoch 2 a 3.

(5) Civilná zákazka na účely tohto zákona je zákazka na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác alebo na poskytnutie služby, ktorá nie je zákazkou v oblasti obrany a bezpečnosti podľa odseku 6.

(6) Zákazka v oblasti obrany a bezpečnosti na účely tohto zákona je zákazka na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác alebo na poskytnutie služby, ktorej predmetom je

- a) dodanie vojenského vybavenia vrátane jeho častí, zložiek alebo montážnych celkov,
- b) dodanie citlivého vybavenia vrátane jeho častí, zložiek alebo montážnych celkov,
- c) uskutočnenie stavebných prác, dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb, ktoré priamo súvisia s dodávkou vybavenia podľa písmena a) alebo písmena b) pre akúkoľvek fázu jeho životného cyklu,
- d) uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služieb na osobitné vojenské účely alebo
- e) uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služieb, ktoré majú citlivý charakter.

(7) Vojenské vybavenie na účely tohto zákona je vybavenie osobitne navrhnuté alebo prispôbené na vojenské účely a určené na použitie ako zbraň, munícia alebo vojenský materiál.

(8) Citlivé vybavenie, stavebné práce citlivého charakteru a služba citlivého charakteru na účely tohto zákona je vybavenie, stavebné práce a služba na účely bezpečnosti, ktorá je spojená s utajovanou skutočnosťou,²⁷⁾ vyžaduje si utajovanú skutočnosť alebo obsahuje utajovanú skutočnosť.

Komentár k § 3

Zákon o verejnom obstarávaní kategorizuje zákazky, ktoré zadáva verejný obstarávateľ a zákazky zadávané obstarávateľom, ktoré sú zadávané v procese verejného obstarávania a súčasne určuje vzťahy medzi nimi.

Zákazka na účely tohto zákona je zákazka, ktorá sa uskutočňuje na základe písomnej zmluvy s plnením vyjadriteľným v peniazoch uzavretá s jedným alebo viacerými uchádzačmi a verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi, a ktorej predmetom je uskutočnenie

stavebných prác, poskytnutie služieb alebo dodanie tovarov.

V súlade s právom Európskej únie pre oblasť verejného obstarávania sa definujú zákazky na uskutočnenie stavebných prác, zákazky na dodanie tovaru a zákazky na poskytnutie služieb.

Ďalším elementárnym členením zákaziek je delenie zákaziek na zákazky civilné a zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti.

Zákon v ustanovení vymedzuje ako sme už uviedli, aj zákazky citlivé, spojené s utajovanou skutočnosťou podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností.

Zákazka na dodanie tovaru

Predmetom tejto zákazky je

- kúpa,
- lízing,
- kúpa tovaru na splátky,
- prenájom tovaru s možnosťou odkúpenia
- prenájom tovaru bez možnosti odkúpenia
- činnosti spojené s umiestnením a montážou tovaru.

Zákazka na uskutočnenie stavebných prác

Predmetom tejto zákazky je

- uskutočnenie stavebných prác,
- vypracovanie projektovej dokumentácie,
- uskutočnenie stavebných prác súvisiacich s niektorou z vymedzených činností, uvedených v oddiele 45 slovníka obstarávania,
- uskutočnenie stavby,
- vypracovanie projektovej dokumentácie a uskutočnenie stavby,
- uskutočnenie stavby na základe požiadaviek verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa. Zároveň sa berie ohľad na to, aký má verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ vplyv na druh stavby alebo jej projekt.

Zákazka na poskytnutie služby

Predmetom tejto zákazky je poskytnutie služby s výnimkou vyššie uvedených zákaziek.

Civilná zákazka

- zákazka na dodanie tovaru,
- zákazka na uskutočnenie stavebných prác,
- zákazka na poskytnutie služby, ktorá nie je zákazkou v oblasti obrany a bezpečnosti.

Zákazka v oblasti obrany a bezpečnosti

Predmetom tejto zákazky je

- *dodanie vojenského vybavenia – častí, zložiek, montážnych celkov,*
- *dodanie citlivého vybavenia – častí, zložiek, montážnych celkov,*
- *uskutočnenie stavebných prác, dodanie tovaru, poskytnutie služieb súvisiacich s dodávkou uvedeného vybavenia,*
- *uskutočnenie stavebných prác, poskytnutie služieb na osobitné vojenské účely,*
- *uskutočnenie stavebných prác, poskytnutie služieb s citlivým charakterom.*

Aj v prípade zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti ide o zákazku na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác, na poskytnutie služby.

Vojenské vybavenie

Ide o vybavenie prispôbené vojenským účelom prípadne určené ako zbraň, munícia, vojenský materiál. Vyžaduje sa, aby toto vybavenie bolo navrhnuté zvlášť osobitným spôsobom pre stanovený účel.

Citlivé vybavenie, stavebné práce citlivého charakteru a služba citlivého charakteru

Priamo súvisí s utajovanou skutočnosťou, vyžaduje ju, prípadne utajovanú skutočnosť obsahuje.

! DÔLEŽITÉ**Utajovaná skutočnosť**

Ide o informáciu alebo vec určenú pôvodcom utajovanej skutočnosti, ktorú vzhľadom na záujem Slovenskej republiky treba chrániť pred vyzradením, zneužitím, poškodením, neoprávneným rozmnožením, zničením, stratou alebo odcudzením, čiže pred neoprávnenou manipuláciou a ktorá môže vznikáť len v oblastiach, ktoré ustanoví vláda Slovenskej republiky svojím nariadením.

§ 4**Koncesia**

(1) Koncesia na stavebné práce je zákazka rovnakého typu ako zákazka na uskutočnenie stavebných prác s tým rozdielom, že protiplnením za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť, je

buď právo na využívanie stavby na dohodnutý čas alebo je toto právo spojené s peňažným plnením.

(2) Koncesia na služby je zákazka rovnakého typu ako zákazka na poskytnutie služby s tým rozdielom, že protiplnením za služby, ktoré sa majú poskytnúť, je buď právo využívať poskytované služby na dohodnutý čas alebo je toto právo spojené s peňažným plnením.

(3) Zadaním koncesie prechádza prevádzkové riziko na koncesionára pri využívaní stavby alebo poskytovaní služby, ktoré zahŕňa riziko na strane dopytu alebo ponuky. Prevádzkové riziko prechádza na koncesionára, ak za bežných prevádzkových podmienok nemá zaručenú návratnosť vynaložených investícií alebo nákladov vzniknutých pri prevádzkovaní stavby alebo poskytovaní služby, ktorá je predmetom koncesie. Časť rizika preneseného na koncesionára musí zahŕňať reálne vystavenie voči výkyvom trhu tak, aby akákoľvek potenciálna strata vzniknutá koncesionárovi nebola iba nominálna alebo zanedbateľná.

(4) Civilná koncesia na účely tohto zákona je koncesia, ktorá nie je koncesiou v oblasti obrany a bezpečnosti.

(5) Koncesia v oblasti obrany a bezpečnosti na účely tohto zákona je koncesia, ktorá sa týka činností v oblasti obrany a bezpečnosti uvedených v § 3 ods. 6.

(6) Koncesná lehota je lehota určená v koncesnej zmluve, počas ktorej má koncesionár právo užívať predmet koncesnej zmluvy alebo brať úžitky z predmetu koncesnej zmluvy. Koncesná lehota začína plynúť od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia alebo po jej uvedení do trvalej prevádzky, alebo po inej udalosti podľa koncesnej zmluvy, ak už koncesionár mal alebo mohol mať výnosy z prevádzkovania stavby alebo z poskytovania služby. Koncesná lehota sa končí uplynutím posledného dňa mesiaca určenej lehoty. Koncesnú lehotu nemožno určiť na neurčitý čas.

(7) Dĺžka koncesnej lehoty závisí od predmetu koncesnej zmluvy, výšky peňažného plnenia za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť alebo za službu, ktorá sa má poskytovať, a odhadovaného primeraného výnosu koncesionára vyplývajúceho z práva užívať predmet koncesnej zmluvy alebo brať úžitky z predmetu koncesnej zmluvy počas

koncesnej lehoty.

(8) Ak ide o koncesie, pri ktorých koncesná lehota je viac ako päť rokov, nesmie maximálna koncesná lehota prekročiť dobu, v súvislosti s ktorou by koncesionár mohol odôvodnene očakávať, že sa mu počas nej vrátia investície vynaložené na uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb spolu s výnosom z investovaného kapitálu, a to pri zohľadnení investícií potrebných na dosiahnutie osobitných cieľov určených v koncesnej zmluve. Investície zohľadnené na účely tohto výpočtu zahŕňajú počiatočné investície, ako aj investície vynaložené počas trvania koncesnej zmluvy.

Komentár k § 4

Ďalším základným inštitútom verejného obstarávania je koncesia. Koncesia je zákazkou rovnakého typu ako zákazka na uskutočnenie stavebných prác alebo zákazka na poskytnutie služieb, avšak protiplnením za plnenie dodávateľa je určité právo, ktoré môže byť spojené s finančným plnením.

Nevyhnutým rozlišovacím znakom koncesie je existencia prenosu prevádzkového rizika na koncesionára, t.j. **koncesionár pri svojej činnosti nesie riziko vystavenia sa podmienkam trhu.**

Príklad koncesie

- výstavba diaľnice, ktorú prevádzkuje koncesionár počas určitého časového obdobia, kedy výnosy z používania diaľnice platia jednotliví užívatelia diaľnice, avšak prípadné straty z nevyužívania tejto diaľnice nesie koncesionár, nie verejný obstarávateľ, t.j. koncesionár nesie riziko, že sa mu nevrátia investície vynaložené a náklady vzniknuté pri prevádzkovaní diaľnice.

Uplatňovanie osobitných pravidiel upravujúcich udeľovanie koncesií by nebolo odôvodnené, ak by verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ oslobodil koncesionára od akejkolvek prípadnej straty tým, že by mu zaručil minimálny príjem rovnaký alebo vyšší ako vynaložené investície a náklady, ktoré tento hospodársky subjekt musí vynaložiť v súvislosti s plnením zmluvy.

V takomto prípade by išlo o zákazku.

Zadanie koncesie

V tom okamihu prechádza prevádzkové riziko na koncesionára s rizikom na strane dopytu alebo ponuky.

Prevádzkové riziko prechádza na koncesionára, ak za bežných prevádzkových podmienok nemá zaručenú návratnosť vynaložených investícií alebo nákladov vzniknutých pri prevádzkovaní stavby alebo poskytovaní služby, ktorá je predmetom koncesie.

Časť rizika preneseného na koncesionára musí zahŕňať reálne vystavenie voči výkyvom trhu tak, aby akákoľvek potenciálna strata vzniknutá koncesionárovi nebola iba nominálna alebo zanedbateľná.

Civilná koncesia

Charakteristickou črtou tejto koncesie je, že nejde o koncesiu v oblasti obrany a bezpečnosti.

Koncesia v oblasti obrany a bezpečnosti

Táto koncesia sa týka činností v oblasti obrany a bezpečnosti:

- dodanie vojenského vybavenia vrátane jeho častí, zložiek alebo montážnych celkov,
- dodanie citlivého vybavenia vrátane jeho častí, zložiek alebo montážnych celkov,
- uskutočnenie stavebných prác, dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb, ktoré priamo súvisia s dodávkou vybavenia pre akúkoľvek fázu jeho životného cyklu,
- uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služieb na osobitné vojenské účely,
- uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služieb, ktoré majú citlivý charakter.

Koncesná lehota a jej dĺžka

V zásade ide o lehotu, ktorá je priamo stanovená v koncesnej zmluve.

Počas takto stanovenej lehoty je **právom koncesionára užívať predmet vymedzený v tejto koncesnej zmluve**. Zároveň je právom koncesionára brať úžitky z predmetu vymedzeného koncesnou zmluvou.

Začiatok plynutia koncesnej lehoty sa určuje

- od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po

nadobudnutí právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia,

- *po jej uvedení do trvalej prevádzky,*
- *po inej udalosti podľa koncesnej zmluvy, ak už koncesionár mal alebo mohol mať výnosy z prevádzkovania stavby alebo z poskytovania služby.*

Ukončenie koncesnej lehoty

- *uplynutím posledného dňa mesiaca určenej lehoty, pričom zákon dáva možnosť stanovenia koncesnej lehoty na neurčitý čas.*

Okolností ovplyvňujúce koncesnú lehotu

Koncesná lehota závisí od rôznych okolností, medzi ktoré patrí:

- *predmet koncesnej zmluvy,*
- *výška peňažného plnenia za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť,*
- *výška peňažného plnenia za službu, ktorá sa má poskytnúť,*
- *odhadovaný primeraný výnos koncesionára z práva užívať predmet koncesnej zmluvy,*
- *odhadovaný primeraný výnos koncesionára z práva brať úžitky z predmetu koncesnej zmluvy počas trvania koncesnej lehoty.*

Koncesná lehota viac ako päť rokov

- *nemôže maximálna koncesná lehota prekročiť dobu, v súvislosti s ktorou by koncesionár mohol odôvodnene očakávať, že sa mu počas nej vráti investície vynaložené na uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb spolu s výnosom z investovaného kapitálu, a to pri zohľadnení investícií potrebných na dosiahnutie osobitných cieľov určených v koncesnej zmluve.*

Investície – *počiatočné investície a investície vynaložené počas trvania koncesnej zmluvy.*

§ 5

Finančné limity

(1) Zákazka je nadlimitná, podlimitná alebo s nízkou hodnotou v závislosti od jej predpokladanej hodnoty.

(2) Nadlimitná zákazka je zákazka, ktorej predpokladaná hodnota sa rovná alebo je vyššia ako finančný limit ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“).

(3) Podlimitná civilná zákazka zadávaná verejným obstarávateľom je zákazka, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 2 a súčasne rovnaká alebo vyššia ako

- a) 70 000 eur, ak ide o zákazku na dodanie tovaru, okrem potravín a zákazku na poskytnutie služby, okrem služby uvedenej v prílohe č. 1,
- b) 260 000 eur, ak ide o zákazku na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1,
- c) 180 000 eur, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

(4) Civilná zákazka s nízkou hodnotou zadávaná verejným obstarávateľom je

- a) zákazka na dodanie tovaru okrem potravín, zákazka na poskytnutie služby alebo zákazka na uskutočnenie stavebných prác, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit uvedený v odseku 3 a súčasne rovnaká alebo vyššia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok,
- b) zákazka na dodanie tovaru, ktorým sú potraviny a ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 2 a zároveň rovnaká alebo vyššia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok.

(5) Podlimitná zákazka v oblasti obrany a bezpečnosti je zákazka zadávaná verejným obstarávateľom, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 2 a súčasne rovnaká alebo vyššia ako

- a) 260 000 eur, ak ide o zákazku na dodanie tovaru a zákazku na poskytnutie služby,
- b) 800 000 eur, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

(6) Koncesia je nadlimitná alebo podlimitná v závislosti od jej predpokladanej hodnoty.

(7) Nadlimitná koncesia sa rovná koncesii, ktorej predpokladaná hodnota sa rovná alebo je vyššia ako finančný limit ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá úrad.

(8) Podlimitná koncesia je koncesia zadávaná verejným obstarávateľom, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 7.

Komentár k § 5

V súlade s právom Európskej únie sa stanovili finančné limity pre tovary, služby a stavebné práce v závislosti od predpokladanej hodnoty zákazky a typu verejného obstarávateľa, ktorý je **povinný uplatňovať postupy pre nadlimitné zákazky a s nimi súvisiace povinnosti**. Hodnota finančného limitu je vyjadrená v eurách bez DPH.

Európska komisia si i naďalej vyhradzuje právo meniť výšku finančných limitov, pričom zmena sa bude uskutočňovať na základe jej právnych aktov. Preto je vhodné, aby sa limit nadlimitnej zákazky na úrovni Slovenskej republiky ustanovoval všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Úrad pre verejné obstarávanie. **Vykonávací predpis umožní pružne reagovať na predmetné právne akty Európskej únie.**

V ustanovení sa verejnému obstarávateľovi stanovujú, v závislosti od výšky predpokladanej hodnoty zákazky, tri postupy, a to konkrétne pre nadlimitné zákazky, podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, pričom obstarávateľovi sa stanovuje povinný postup pre nadlimitné zákazky, ktoré sa týkajú tzv. vybraných činností.

DÔLEŽITÉ

Od 1. 1. 2019 došlo v ustanovení k zmene v rámci úpravy finančných limitov pre podlimitné civilné zákazky. Jednotne sa upravili finančné limity bez ohľadu na skutočnosť, či predmet obstarávania spĺňa definíčné znaky bežnej dostupnosti, čím sa odstránila dichotómia úpravy finančných limitov pre bežne a nie bežne dostupné tovary a služby.

Taktiež sa zvýšila horná hranica finančných limitov pre zákazky s nízkou hodnotou, pričom pri zákazkách na dodanie tovaru, ktorým sú potraviny, hraničí s dolnou hranicou finančných limitov pre nadlimitné zákazky. Zákon tak pri obstarávaní potravín nezakotvuje „kategóriu“ podlimitných zákaziek.

V súvislosti s uvedeným je pritom potrebné zdôrazniť, že pojem potraviny je potrebné chápať ako celok, t. j. kumulatívne v sebe zahŕňa všetky druhy potravín.

Zvyšuje sa spodná hranica pre finančný limit pri podlimitných zákazkách v oblasti obrany a bezpečnosti v prípade zákaziek na dodanie tovaru a zákaziek na poskytnutie služby až na 260 000. Rýchly proces verejného obstarávania, ktorý je možný pri zákazkách s nízkou hodnotou, je zvlášť dôležitý pri zabezpečení bojovej pohotovosti štátu.

Zároveň bojová technika si vyžaduje sústavné a rýchle odstraňovanie často sa vyskytujúcich porúch. Bojová technika je v súčasnosti už na konci svojej životnosti a na urýchlennom odstránení jej porúch závisí plnenie úloh obrany štátu a mnohokrát aj plnenie medzinárodných záväzkov.

• Podlimitná civilná zákazka zadávaná verejným obstarávateľom

V zákone ide o zákazku s predpokladanou hodnotou nižšou ako finančný limit ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Úrad pre verejné obstarávanie.

Alebo je hodnota súčasne rovnaká alebo vyššia ako 70 000 eur, 260 000 eur, 180 000 eur, a to v závislosti od toho, či ide o zákazku na dodanie tovaru, okrem potravín a zákazku na poskytnutie služby, okrem služby uvedenej v prílohe č. 1, alebo či ide o zákazku na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1, alebo o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

• Civilná zákazka s nízkou hodnotou zadávaná verejným obstarávateľom

Na jednej strane ide o zákazku na dodanie tovaru s výnimkou potravín, zákazka na poskytnutie služby alebo zákazka na uskutočnenie stavebných prác, pričom predpokladaná hodnota uvedenej zákazky je nižšia ako finančný limit vyššie uvedený alebo je hodnota rovnaká alebo vyššia ako 5 000 eur. Uvedené platí počas kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy. Podmienkou však je, že **zmluva musí byť uzavretá na viac ako jeden rok.**

Na druhej strane ide o zákazku na dodanie tovaru, ktorým sú potraviny. Predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit ustanovený

všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Úrad pre verejné obstarávanie. Alebo je predpokladaná hodnota rovnaká či vyššia ako 5 000 eur. Uvedená predpokladaná hodnota je sledovaná v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy. Aj v tomto prípade, však platí zásada, že zmluva musí byť uzavretá minimálne na rok a viac.

§ 6 Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty

(1) Predpokladaná hodnota zákazky sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty s cieľom ustanovenia postupu verejného obstarávania podľa finančných limitov. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ určia predpokladanú hodnotu zákazky na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Ak nemá verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ údaje podľa druhej vety k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu na základe údajov získaných prieskumom trhu s požadovaným plnením, prípravou trhovou konzultáciou alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom. Predpokladaná hodnota zákazky je platná v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenia použitého ako výzva na súťaž na uverejnenie; ak sa uverejnenie takého oznámenia nevyžaduje, predpokladaná hodnota je platná v čase začatia postupu zadávania zákazky.

(2) Do predpokladanej hodnoty zákazky verejný obstarávateľ a obstarávateľ zahrnú aj

- hodnotu opakovaných plnení, ak sa plánujú zabezpečiť,
- všetky formy opcí a všetky obnovenia zákazky,
- ceny a odmeny, ktoré sa poskytnú uchádzačom alebo účastníkom súťaže návrhov (ďalej len „účastník“),
- predpokladanú hodnotu tovaru alebo služieb, ktoré verejný obstarávateľ a obstarávateľ poskytnú dodávateľovi v súvislosti so zákazkou na uskutočnenie stavebných prác, ak sú potrebné na uskutočnenie stavebných prác.

(3) Ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ pozostáva zo samostatných prevádzkových jednotiek, do predpokladanej hodnoty zákazky sa zahrnú celková predpokladaná hodnota zákaziek týchto prevádzkových jednotiek. Predpokladanú hodnotu zákazky možno určiť na úrovni samostat-

nej prevádzkovej jednotky, ak táto prevádzková jednotka nezávisle uskutočňuje verejné obstarávanie.

(4) Ak je stavebná práca alebo služba rozdelená na niekoľko častí v rámci zadávania jednej zákazky, z ktorých každá bude predmetom samostatnej zmluvy, predpokladaná hodnota zákazky sa určí ako súčet predpokladaných hodnôt všetkých častí zákazky. Ak celková predpokladaná hodnota zákazky nie je nižšia ako finančný limit podľa § 5 ods. 2, použije sa postup zadávania nadlimitných zákaziek. Postup zadávania podlimitných zákaziek možno použiť vtedy, ak ide o tú časť stavebných prác, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 1 000 000 eur, alebo ak ide o tú časť služby, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 80 000 eur, a ak hodnota týchto častí nepresiahne 20% celkovej predpokladanej hodnoty všetkých častí zákazky.

(5) Ak je dodávka tovaru rozdelená na niekoľko častí v rámci zadávania jednej zákazky, z ktorých každá bude predmetom samostatnej zmluvy, predpokladaná hodnota zákazky sa určí ako súčet predpokladaných hodnôt všetkých častí zákazky. Ak celková predpokladaná hodnota nie je nižšia ako finančný limit podľa § 5 ods. 2, použije sa postup zadávania nadlimitných zákaziek. Postup zadávania podlimitných zákaziek možno použiť vtedy, ak ide o tú časť dodávky tovaru, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 80 000 eur, a ak hodnota týchto častí nepresiahne 20% celkovej predpokladanej hodnoty všetkých častí zákazky.

(6) Ak ide o lízing, kúpu tovaru na splátky alebo o prenájom tovaru s možnosťou odkúpenia alebo bez možnosti odkúpenia, základom na určenie predpokladanej hodnoty zákazky na dodanie tovaru je

- celková hodnota zákazky, ak ide o zmluvu uzavieranú na určitý čas rovnaký alebo kratší ako 12 mesiacov,
- celková hodnota zákazky vrátane odhadovanej zostatkovej hodnoty, ak ide o zmluvu uzavieranú na určitý čas dlhší ako 12 mesiacov,
- 48-násobok mesačnej platby, ak ide o zmluvu, ktorej lehota platnosti nie je pevne určená alebo sa nedá určiť.

(7) Ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo o zákazku na poskytnutie služby, ktorá sa pravidelne opakuje, alebo obnovuje v dohodnutej le-